

14.

Vouni I

1928

(A. Westholm
= Alfiros)

18/4 - 20/6
1928

~~Αἱ γυναῖκαι~~

Βουνί.

Ἀλφειός

Vouni 1928.

18/4 Tält, redskap och husgeråd föras till vagns i två vändor från Kara-vostasi till Vouni (10 km.) Alltsammans föres upp på toppen, där bostadsfrågan ordnas; ett cheftält, ett tält för assistenter och ett litet för tjänare. — En av arbeterskorna varseblir på nordvästsluttningen rätt nära toppplatån en cistern täckt med en sten som tilldrar sig hennes nyfikenhet. Vid närmare undersökning med handen på undersidan konstaterar hon att stenen är en staty, som lagts som lock över cistern-öppningen. Vid ytterligare undersökning konstateras ännu en staty även den anbragt som lock intill den andra. Platsen rensas och fotograferas. Statyerna tagas upp. Tidigare (i nov 1927) ha anträffats två statyer ej långt från

denna plats dessa ena (1) en 1
arkaisk kvinnostaty i naturlig
storlek rätt sliten avslaget huvud
och utan fötter, ~~Denna~~ Staty
anträffades i en åkerrenn på
nordsluttningen nära topplatån
Den andra statyn (2) anträffades 2
under ett Haroupiaträd slagen i
bitar och använd som eldstad.
Enligt uppgift av hittaren ~~hadde~~
den ursprungligen anträffats längre
åt öster och längre ned på slutt-
ningen. Mannen tycktes tala san-
ning ty vid ett besök på platsen
hittades ~~[illegible]~~ ett fragment som tyd-
ligen hörde till samma staty. Enligt
uppgift skulle samtidigt ännu en
liknande staty ha anträffats i
närheten (3) och tillvaratagits 3
av Kontso-Michaelis från Kontso.
Nr 1 och 2 finnas i museet liksom
nr 4, ett par fötter, arkaiska, som 4

enligt uppgift anträffats i samband med nr 1. Fötterna ~~hava~~ voro nedsänkta i en bas, vilken kunde identifieras vid besök på platsen. Basen tillvaratages. En undersökning av de båda fyndplatserna kommer senare att göras. — De båda statyer, som denna dag anträffades äro båda gammalarkaiska. Båda sakna huvud och fötter, men ha varit av naturlig storlek. Den först anträffade (5) 5
liknar nr 1, men har dräkten snett fallande över bröstet. Den andra 6 är manlig? med dräkten anbragt 6
på samma sätt dock utan den fina fåvirka refflingen. Statyerna uppställas utanför fältet. (όδός όvερ χωραφάριον.)

19/4. Haroupian är ett träd, det största på det stora toppområdet, stående på den största stora åkerterrassen över den branta sluttningen mot N-NO. I förhållande

till detta träd kommer i det följande lokalbestämningar att göras. Denna terrass (Haroupiaterrassen = Har-ter) innehåller tydligen antikviteter ty ur ett litet schakt, som upptagits nordväst om Haroupian, ha upptagits ett flertal vattnuggna kordersstenar, vilka ännu ligga kvar på kanten. F. ö. iakttages N.O. om trädet en onaturlig förhöjning i åkern, vilken anger att dammade arkitektur finnes. Massor av huggna stenar i åkerrenarna i närheten ~~tyda även~~ ha tydligen kommit från samma plats. Även rätt under trädet synas murrester i markytan. — C. 40 m N.V. om Haroupian löper en vällagd, stor, mur, synlig över markytan, ungefär i V-Ö riktning. Området invid dessa ting synes sålunda intressant. Från en punkt c 6-7 m öster om Haroupian utstakas ett schakt i riktning

mot "Petra tou limniti" i nordväst
Schaktet planlägges tills vidare till en
punkt 2 meter nedanför den nyss
omtalade stora muren i V-Ö riktning
Grävningen fullbordas först i schaktets
nedre Nordvästra del, varför bortkörningen
sker nedifrån och uppåt. Schaktet är c:1,50 m Provschakt I.
brett. På norra sidan om den stora ovannämnda
muren ("Nordmuren") anträffas klippan på 1,90 m:s
djup. Det bör dock märkas att detta icke
är klippans ursprungliga nivå utan
att man här huggit ut ett rum med
horisontellt golv, som överdragits med ännu
delvis bevarad gips. Att verkligen är
fråga om rum bevisas ~~[illegible]~~ av ett
hörn i klippväggen med ytterligare en
uthuggen vägg i schaktets längdriktning
Denna vägg har ytterligare förhöjts med
kvadersten. I hörnet mellan dessa
båda väggar anträffades stående på
botten en stor pithos skadad i de
övre delarna. Genom sitt orörda läge

daterar denna pithos givetvis anläggningen.
I så gott som raklinie med den först omtalade klippväggen och tydligen en förhöjning av denna ligger sedan nordmuren, lagd av väldiga stenblock ställda på kant (1,00 m X 0,90 m) Innanför dessa stenhällar av samma stenart som Donni-klippans äro betydligt mindre stenar stadigt lagda dock utan synligt murbruk. Muren är i sin helhet 2,15 m bred. På insidan slutar den efter 0,75 m vid ett välbevarat golv av hård cement (konglo), som dock något har satt sig och på en punkt som störtat in, men som dock tydligt fortsätter fram till ytterligare en stenmur till schaktet ~~ungefär~~ 4,10 m från nordmuren och ungefär parallell med denna. Denna nya mur benämnes "norra terrassmuren", ty den tjänstgör som avslutning på och substruktion för en terrass eller ett

Norra terrassmuren

stort golv ovanför som senare skall beskrivas.
Muren är i sin helhet 1,15 m bred och
skiljer sig även den vertikalt sett i två
delar, en yttre bestående av tunna
horisontalt lagda välhuggna kvaderhällar
(av en glimmande stenart?) en inre
liknande ytterskalet på nordmuren.
Angående murens ursprungliga höjd
se terrassgolvets nivå profilritningen!
Fyra stenskikt under den bevarade
nivån får muren en svagare karaktär.
Norra terrassmurens innersida blottast t.v.
inte. Jorden är här mycket hård och
fast och har utgjort underlaget för
terrassgolvet. Troligen ligger klippan
rätt nära. Närmast innanför terrassmuren
där golvet kommer nästan uppå ytan
är det förstört. C 3 m från muren är
det däremot bevarat. Golvet utgöres av
ett horisontellt cement (kongri) plan
som är bevarat c 4 m. Vid denna
punkt har tydligen funnits kvader-

plattor, som uppetagits (enl. uppgift)
Här kan golvets substruktioner iakt-
tagas. De utgöras av oregelbundna
lindrigt tillhuggna stenar vilande
direkt på den obearbetade klippan.
Efter ytterligare 1,10 m vidtager ett
annat golv på samma nivå som
det förra. Även detta är av cement
Detta golv upptager emellertid inte
hela schaktets bredd. Dess kant
sträcker sig snett i schaktets längd
riktning. Kanten har varit skodd
av fyrkantiga stenplattor, vilande på
klippan med gipsbruk. En dylik
stenplatta är även inlagd vinkel-
rätt mot kanten i själva golvet
Fynd: en bronspalmett på golvet 7 — 7
Detta andra cementgolv fortsätter i
schaktets längdriktning i riktning upp
mot harocapian, där blottläggandet
pågår. — Vid förhöjningen i åkern
NO om harocapian göras en del
undersökningar: Ytterbegränsningen

av ett stort råtvinkligt hus, med stora gipsmurade kvadermurar begynnes. Murarnas yttersidor följas till c 0,80 m djup på södra och östra sidorna. Djupgrävningen av murarna uppskjutes tills vidare.

20/4. Iakttagelser angående jordförhållandena i Provschakt 1: Jorden är mycket starkt växlande i färg beroende på olika blandning av två skarpt skilda jordarter en nästan mjölvit, gipsartad jord och en mörkröd, som tycks utgöra huvudmassan på topplatån. Jorden nedanför norra terrassmuren, sålunda såväl mellan denna och nordmuren som i rummet med pithosen, är fullkomligt oblandat vit under det mörka ytlagret, och innehåller sparsamt grov omålad keramik av ungefär samma typ som pithosen. Den torde vara helle-romersk! Från och med norra terrassmuren förändrar emellertid jorden helt sin karaktär. Den består av vit

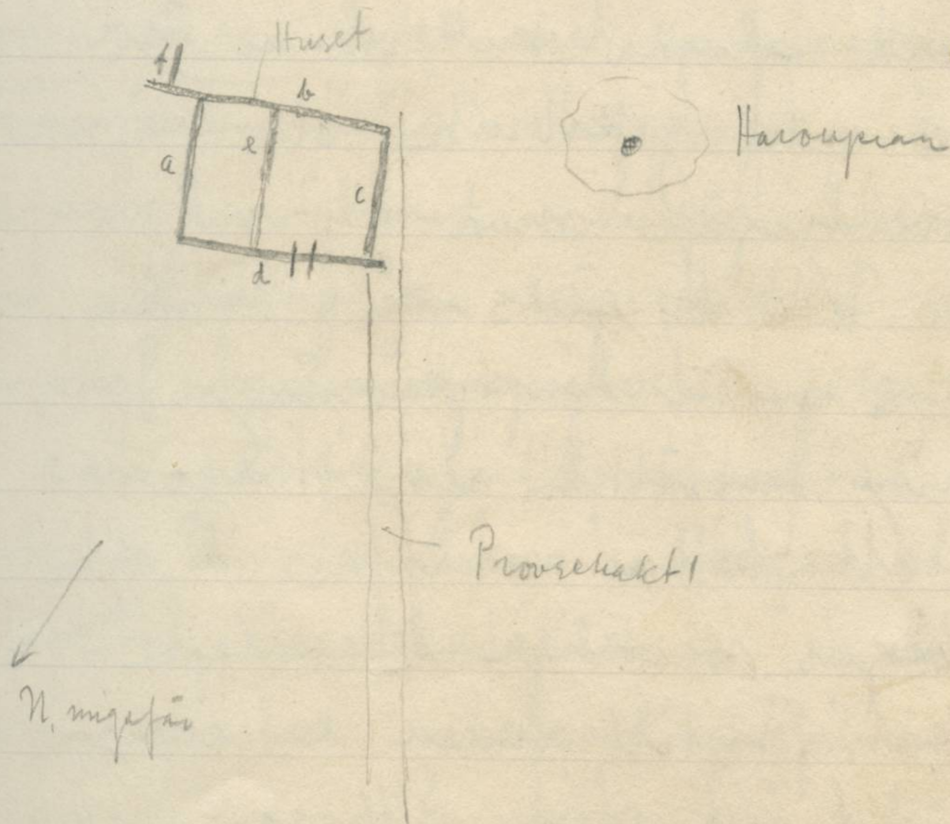
jord tätt uppblandad med större och mindre klumpar av den tidigare beskrivna röda jorden. Den mörka färgen tilltar i styrka längre upp mot marroparian. Ungefär 0,15 m närmast cementgolvet är dock jorden avgjort ljusare. I detta understa lager anträffas ett antal lösa större och mindre bitar av ett liknande cementgolv de flesta liggande med den släta sidan nedåt. I jorden över cementgolvet anträffas olika sorters keramik ehuru påfallande sparsamt. En icke obetydlig del utgöres av geometriska skärvor, vidare anträffas ett fåtal klassiska svart- och rödfernissade skärvor och slutligen samma grova omålade keramik som längre ned i schaktet. Ett försök till skiktgrävning gav som väntat var intet resultat. Däremot gjordes i ett stort antal fall den iakttagelsen att de äldsta geometriska skärvorna allt

tid anträffades i den mörka röda jorden under det att den grova keramiken ~~anträffades~~ huvudsakligen finnes i det ljusa bottenlagret liksom i de ljusare delarna däröver. Dit tycktes även de klassiska och hellenistiska skärvorna höra? Det är sålunda ~~troligt~~ tydligt att de olika ljusa och mörka jord-sorterna kommit från olika lokaler eller åtminstone olika lager, representerande de olika perioderna och att de endast ofullständigt blandats vid platsen för grävningen. Dessa iakttagelser angående jord-förhållandena och skärvorna gäller även allt eftersom grävningen framskrider. Cement-golvet fortsätter på samma sätt c. m från den i golvet inlagda kvaderstenen fram till ytterligare en dylik parallell med den förra. Ännu en ~~liknande~~ sten har fun-nits men bortbrutits även har konstaterats att golvet är lagt på klippan. Kant-skoningen förlorar sig i schaktväggen.

Kantskoningen begränsar givetvis hela detta stora golv under det att de tvär ställda stenraderna äro inlagda i golvet och utgöra bitar av långa ränder? av stenar som sinsemellan äro parallella och vinkelräta mot den konstaterade kanten. På andra sidan om den sista tvärranden fortsätter golvet på samma sätt. — Murarna till det stora huset N.O. om havsspiran följas på förut beskrivet sätt. — På kvällen göres en promenad ned mot havet utför östra sluttningen av Vouni. Härvid anträffas omedelbart nedanför det första stora branta stupet, ej långt från åkerlappen ett fragment av en mindre kalkstens staty 8 uppenbarligen av ungefär samma typ som 2. Tydligen har fragmentet kommit från åkrarna ovanför stupet. 8

21/4 Provschakt I utsträckes ytterligare tills förbindelse erhålles med husgrävningen. Cement golvet sträcker sig vidare men avbrytes

av husets norra mur. Detta är en viktig sak och visar en relativ samtidighet i anläggningen av huset golvet. Murarna är givetvis byggda efter golvet men i detta har sparats ut plats för att murarna skola kunna byggas på fasta berget. Allt sammans är således en enhetlig anläggning. Utgrävningen har nu ungefär följande utseende:

Husets yttersidor äro nu runt om fram-
grävda till omkr 1 m:s djup och murarnas
bredd ha på upprepade ställen undersökts.
I provschaktets nordöstra ~~schakt~~ vägg
synes spår av husets förstörelse i form
av snedliktade raslager som ha fallit
omedelbart på cementgolvet, sålunda innan
den nuvarande fyllningen och åkerjorden
kommit till. (se profilritn). Husmurarna,
vars benämning framgår av skissen, äro
alla med undantag för c av ungefär sam-
ma typ och utseende. Stora kvaderblock
med däribland inlagda kullerstenar äro
fast murade med gipsbruk och på in och
utsidan överdragna med delvis bort-
fallen stuck. Vid b) göres på yttersidan
ungefär mitt för a) en djupgrävning. Den
massiva muren fortsätter nedåt mer än
2 m utan att botten anträffas. På olika
nivåer iakttagas verkliga blandlager (den yttre c)
med idel kol. Intill muren anträffas
även fragment av stora pithosar och

annan grov keramik. Angående en nisch
eller fönsteröppning i väggen se senare. Även
vid ytterhörnet Ib–c göres en djupgräv-
ning. Från detta hörn sträcker sig mur
c mot nordväst endast m där den
muren endast skenbart tycks sluta med
en rak kant, som framgraves till c 1 m:s
djup. Platsen rensas och undersökes närmare.
Det visar sig då, att fortsättningen av mur
c är lagd av råtegel ända till det under-
sta skiktet, som består av mindre stenar.
Råtegelmuren konstateras dels därigenom
att jorden i rak flykt med murfacaderna
är (innanför två linier) betydligt märkare
till färgen än jorden utanför, dels där-
genom att de olika tegelskikten vid
en lämplig utgrävningsmetod mycket
tydligt kan urskiljas till ett antal av
åtminstone - - . Även iakttagas de
olika teglens vertikalgränser. I en
tvärs över muren utspänd profilvägg
iakttages även att muren på utsidan

och även på insidan varit gipsputsad
med ett tjockt lager liknande det som
anträffats i stenmurarna tidigare. Putsen
spåras senare utefter hela muren. På
yttersidan av mur c anträffas fort-
sättningen av cementgolvet på sam-
ma nivå som förut. Råtegelsmuren
slutar icke emot mur d. utan
följer och bildar dennas övre del.
Mur d är lagd på klippan av stora
kvadersten intill en höjd av
över cementgolvet. Över denna nivå
anträffas råtegelsmuren ända uppi
markytan. Ungefär mitt på mur d
blottas en   m bred portöppning.
och n.ö. därom ~~[illegible]~~ är muren ända
upp murad av sten ~~[illegible]~~ utan
råtegel. Cementgolvet påträffas utefter
hela muren.

22/4 söndag Karavostasi

23/4 I djupschaktet på a-b:s yttersida påträffas klippan på   m djup. Murfacaden fortsätter med stora kvaderstenar ända ned. Endast obetydligt från botten anträffas intill muren 2 skärvor av en rödfigurig amfora med förträffliga bildframställningar 9. F. ö. tycks inget av de i schaktväggen synliga lagren vara av nämnvärt äldre datum. Tidigare har nämnts grov pithoskeramik. Djupare anträffas även fin svartfernissad. En vida intressantare stratification anträffas däremot intill och under mur d. I den ljusa jorden intill murens yttersida har endast obetydligt med hell.-rom keramik anträffats, detta över cementgolvet. Vid den förut omtalade portöppningen är emellertid cementgolvet obetydligt förstört och en av tröskelstenarna borttagen. Jorden under golvnivån är mörkröd till färgen och innehåller utomordentligt rikligt med idel geometriska skärvor 9.

med undantag för ett par svartfernissade
skärvorna anträffas såväl rätt under
tröskeln som in under muren och cement-
golvet. Tydligen har huset och cement-
golvet med tillhörande ting anlagts på
en plats där förut en utomordentlig
geometrisk bebyggelse funnits. Platsen
har jämnats ut för det kommande
bygget. För att visshet må erhållas att
det inte är endast på en liten punkt
som detta förhållande råder upprepas
samma manöver vid ytterhörnet a-d
där ~~[illegible]~~ cementgolvet ånyo är trasigt.
Samma lager av mörkröd jord anträffas.
Keramiken är på detta ställe mindre rik-
lig, men dock rent geometrisk. Hela det
utgrävda området rensas. ~~Härvid~~ anträffas
över cementgolvet en liten vävtyngd av
lera 10 och ett litet fragment av en brons- 10. 11
skål 11. På innersidan av mur b ~~öster~~
om a anträffas på m djup ett
golv av kongri. Omedelbart på golvet

observerades klassisk svartfernissad keramik. — En del av arbetsstyrkan flyttas c 15 meter i mur d:s förlängning åt öster där provschakt 2 begynnes omedelbart nedanför en åkermur uppbyggd av stenar från det gjorda huset (enl. uppgift). Schaktet utstakas c 1,50 m brett rätt över den plats där statyn nr 1 anträffats med utför var av åkerterrasserna.

24/4 Den stora moderna åkermuren vilar ytterst på en mycket tjock och fast mur som givetvis står i sammanhang med det utgrävda huset. Nedanför denna mur skrapas den mycket ojämna klippan på endast c 0,50 m djup intill en punkt c m från den omtalade muren. Här finnes en rätmna utbuggen i klippan gående tvärs över schaktet och c 0,25 m nedanför denna är klippan huggen ~~sitt~~ nästan lodrätt. Jorden på detta område är längtt upp fylld med byggnads~~rest~~stratification men mörknar hastigt nedåt. Av kera

miken bör antecknas klassiskt (svart form) och grövre även hellenistiskt.
Ej en enda geometrisk skärva anträffas.
Intill nästa moderna åkerrenar (med statyn nr 1) anträffades på ytlaget två statyfragment en hand 12 och en 12
fot 13 av keramik. Båda äro mindre 13
än naturlig storlek. Även en egendomligt huggen sten (ovt. statyfragm.) 14 14
anträffades samtidigt.

[illegible] C. 1 m ovanför denna åkerrenar sjunker klippan mycket brant nedåt men fortsättes av ett ojämnt konglgolv, som dock efter endast 0,50 m. är förstört. Under denna nivå och nedanför golvet anträffas ett djupt lager ofantligt rikt på statyer och fragment därav. (Därom mera nedan). Detta lager, som kallas "Det Fina Lagret" sträcker sig från klippavsatsen i stort sett över hela denna åkerterrass (.7 m från klippavsatsen tyckes Det fina lagret sluta vid en trappa -

som leder ned ungefär i schaktets riktning
utför sluttningen. Trappan består av
fyra trappsteg ledande ned på ett sluttande
stengolv, som slutar med en rak kant
  m från nedersta trappsteget. Jorden
över detta område har en helt annan ka-
raktär än i Delfinalagret. Angående
trappan bör anmärkas att den ursprung-
ligen varit högre ock av allt att döma
lett upp till golvnivån ovanför Delfinals
som i så fall utgör fyllnaden under
trappan. Sålunda förklaras lagrets av-
tunnande nedåt. (Angående lagerföljdens
detaljer se nedan) Nedanför stengolvs-
kanten skrapas den obearbetade klip-
pan utan att något av intresse fram-
kommer till schaktet efter m
står en grovt lagd mur som är bevarad
upp i markytan. Nedanför muren har
klippan samma råa utseende som
omedelbart ovanför, varför schaktet ej
utsträckes längre (se profilritn.)

Nu skall skrivas om Delfinalagret och dess innehåll. Profilen breddas åt öster tills den får exakt 2 m bredd. ~~Med utgångspunkt~~ Utgående från den punkt där profilväggen skär det lodräta klippstupet under under det förstörda cementgolvet verkställer jag en indelning av rutor om 2 m. vinkelräta mot profillinjen. Öster om denna och i profilens riktning benämnas rutorna A. B. C och i terrassens längdutsträckning 1, 2, 3 osv. Rutorna A, B, C, utgöras sålunda av det breddade provschaktet, A, längst upp. — ~~I~~ I ruta B, anträffas först i ett lager av mörkröd jord bitarna av ett uppenbart terracotta huvud i (mycket) naturlig storlek 15. Försiktighet 15
vid grävningen påbjudes genast och jorden sållas. Djupet begränsas till det röda lagrets underkant. Ej länge efteråt stöter kniven i ruta A. på en sten med utomordentligt fina veckläggningar

Vid närmare upprensning visar det sig
vara en kvinnotorso [av hård lätt 16
kalksten liggande snett nedåt med
fotändan högst. Vid motsatta ändan
upptages en till synes flat sten. Då
underändan vändes upp skådar man
ett arkaiskt leende kvinnoansikte av
ofantlig skönhet. 17 Ansiktet är fullkomligt 17
oskadat och på huvudet bär hon en
egendomlig krona eller diadem med växel-
vis dubbla rosor och dansande glada barn.
Denna dag anträffas något norr om
grävningsplatsen på markytan bröst-
delen av en liten kvinnostaty 18. 18

25/4 Samma nivå som förut hålles. I
det mörkröda. c 5 cm tjocka lagret
anträffas påära ruta A, i B, ett litet
utsökt terracottahuvud från klassisk-gre-
kisk tid 19 och ej långt därifrån även 19
i B, en höger hand i övernaturlig stor-
lek 20. Den mörkröda nivån följes 20
från ruta B, upp mot A. Härvid an-

träffas ett flertal statyfragment samt-
liga över det röda lagret I A;
en avlång dräktflik 21; ett kvinde 21
kalkstenshuvud med skadat ansikte
(karta bort) 22; fyra sammanhängande 22
ringprydda fingrar hållande ett äpple
(2 bitar) 23 — Den stora statyn nr 16 23
lyftes upp. Omedelbart under denna
ligger stenen med brottytan från
statyn (nedåt) den avslagna höger-
sidan till knän (nr 16) (24) och under denna 24
blottas ett fragment av en statybas- 24 (b)
Profilkanten jämnad av. Därvid
framkommer på gränsen till ruta
B, men i A, (ett) större kalkstens-
huvud, som visar sig höra till 16
Huvudets översida ligger endast några
fingerbredder under jordytan, men
har egendomligt nog undgått någon
större skada. Näsan låg tätt tryckt
mot en flat sten och vid det
svåra upptagandet lossnade ej

någon bit men väl den mjöladetigen
ytan på den tidigare skadade näsan
Hovedstundet får nr 25. Intill 25.
detta huvud men ej precis i pro-
fillinjen anträffades nederdelen
(benen m. basen) till en stående
kvinnostaty 26 och något djupare 26.
med överdelen utom huvudet till
samma staty 27. Helt nära ut- 27.
gränsen å ruta B, anträffades ett
litet klaksteushuvud med bevarade
rester av målning 28. I närheten 28.
därav men i A, över det första
mörkbruna lagret ett löst hår 29 29
I ruta A, upptages statybasen 24 (c)
intill denna och snett under blottas
därvid basen med fötterna till en
annan större staty 30 möjligen nr 30.
som tidigare förts till museet. I ruta
B, påbörjas ett nytt skikt, då an-
träffas nära A, Nederdelen av en
tämligen slät staty av sandgipsstyg 31 31

och ej långt därifrån men utanför
närliggande brottytor tillhörande
överdel 32 Det nya lagret i 32
B, representeras av ett (övre) mörk-
rött lager som sträcker sig i rikt-
ning mot C, lagret innehåller
påfallande mycket keramik dock
ej av kärl.

26/4 Terralagret som utgör en
del av Rottimalagret utgrävs
med största försiktighet från A, mot
C. Då anträffades redan tidigt högra
sidan av ett mindre terracottahuvud
med spår av målning (arkaisk tid)
33 Lagret som är ungefär 8 cm 33
tjockt utgrävs för sig. Då lagrets
översida i hela sin utsträckning innan
antan blottas (rensas) anträffas i
jorden över lagret en liten duva
statyfragm. 34. I lagret anträffas 34.
föremålen liggande utan någon som
helst inre ordning och mellan de

här omnämnda tingen uppsamlas
talrika fragment. Ej långt från
varandra ligga två mycket lika
terrakottahuvuden med toppmössa
35, 36. Vid sidan därav ligger en | 35, 36
mycket äldre, utnötad ansikts(mask) 37 | 37
En terracottastatyett 38 utan huvud | 38
hör ej tillsammans med vare sig 35
eller 36. Putsa A, har avslutats.
Putsens översta begränsning utgöres
stort sett av den lodrätt huggna klipp-
väggen under cementgolvet. Vinkel-
rätt mot denna klippkant går en
annan huggning i klippan, som
uppåt förhöjes av en kvadermur.
Andra trappstegshuggningar parallella
med kvadermuren sträcka sig in
~~mott~~ B, C. Putsens botten som
sträcker sig åt samma håll ut-
göres av den planhuggna klipp-
yan. Någon ~~[illegible]~~ puts däröver
spåras ej.

27/4 Ruta C, påbörjas. Här tages genast terracottalagrets nivå som lätt kan följas från B, Statykeramiken visar sig i C, ännu mycket tätare än i B,. Ställvis finnes knappast någon jord. Rutan utgräves uppifrån och ned mot trapporna i prov-schaktet. Helt intill profilkanten förtätas keramikstyckena under det att de avta märkbart mot C2. I själva profilen göres ett glänsande fynd: högra halva av ett stort skönt kvinligt terracottahuvud 39. – Helt nära botten i B, anträffas liggande i utsträckt läge resten av nr 28 utom fötterna. Statyetten är ännu ~~rött~~ [illegible] men skulle behöva saponas in situ. 40 | 39.

| 40.

I terracottalaget fortfarande i B, anträffas ett liten

sittande räv H1 och ett litet klassiskt terracottahuvud med en krans i håret (grekiskt) H2 | H1 H2
Omedelbart under ~~det~~ terracotta-lagret anträffades ett arkaiskt kalkstensläger i lucka B₁ — J C₁ upptar terracottalagret hela den nedersta trappstegshuggningen i schaktets längdriktning samt c 10 cm på det närst nedersta steget. Så vitt avgöras kan tycks motsvarande nivåer högre lig in i jorden på andra sidan profillinjen alltså följa trappstegens riktning. Ännu kan emellertid inte avgöras om alla föremålen rasat ned från detta håll eller från klippkanten vid A₁. Terracottalagret med dess föremål tycks ha kommit från det förra, kalkstensfragmenten från det senare hållet (jmfr. föremålens fördelning över området A₁–C₁)
Under den nedersta trappstegshugg-

ningen i C, göras knappast
några fynd. Denna lokal tycks
ha varit jordfylld vid terracotta
lagrets ankomst. (Märk dock läget
av 53!) omedelbart på klippgolvet
Trappstegshuggningen är dock
på denna plats förstörd!) – I nivå
B, anträffas i jorden under terra-
cottalagret ett arkaiskt kalkstens
huvud längd 10,5 cm. 43. — 43
Bland bitarna i C, som närmast
profillinien äro utomordentligt
täta, märkes nederdelen av en
stående terracottastatyett – 44 44 –
vidare fötterna med basen till en
kalkstensstatyett (jmf. c. 28 och 40?) 45
45; en hand hållande ett äpple
46. Helt nära profillinien obe- 46
tydligt högre än nedersta trapp-
stegsnivån låg i utstäckt läge
en slät arkaisk staty med av-
brutet huvud dock in situ 47 47.

Denna staty har givetvis kommit i samband med terracottafragmenten i sitt nuvarande läge. Statyn var nämligen på alla sidor omgiven av stora bitar av större terracottastatyer. Bland dessa bitar anträffas även små fragment av marmorskulptur dräktflikar och dylikt. — Vid rensningen av klippkanten i rutan A e anträffas ett litet arkaiskt kalkstenshuvud som dock, troligen genom oförsiktighet, svårt skadas i ansiktet H8 — H8

3 C, framtages i nyss nämnda lager en hel terracottastatyett (huvudet avbrutet) ~~H9~~ höjd 19 cm) H9 H9

3 den motsatta rutdelen C, anträffades i terracottalagret en stor vänster hand av kalksten. 50 och ungefär i mitten av rutan bitarna av en sittande terracottastatyett (kvinna med barn) 51 51

Slutligen anträffades i C, på den

övre trappstegsnivån nära profilkanten ett fragment av ett märkligt terracotta huvud. 52 | 52

Detta fragment ligger sålunda i terracottalagrets ~~övre~~ övre nivå. Själva det märkliga huvudet ~~av~~ låg däremot ungefär mitt i mitten men under det egentliga terracotta lagret omedelbart på klippbotten. Det är en skön arkaisk yngling med lockigt hår under den välbevarade hjälmen 53 | 53

Till samma staty torde ~~to~~ höra en mängd andra fragm. i närheten av såväl 52 som 53.

28/4. Vid genomgång av keramiklådorna hittas från C, en liten plakett och en spik av brons 54 | 54

Ruta C, avslutas och bottengräves ända fram till trappan mot.

havet. Bland bitarna från det bärande
terracottalagret märkes ~~to~~ sam-
manhörande bitar av en hand
~~med ringar~~ av terracotta 55 55
Punkterna $A_2 - B_2$ börjas. Fynden
är här betydligt glesare, vilket
~~bekräftar~~ styrker det sagda om
terracottalagret från nordväst och
ej utför den branta schaktkanten
uppåt. Utanför det karakteristiskt
färgade terracottalagret, som lätt
följes ännu nedåt göras inga
fynd. Här däremot upptagas
nära A_1 en stor hand med ring
56 och en liten skadad kalk- 56
stenstatyett. 57 Förutom detta 57
fynd uppsamlas rätt sparsamma
terracottafragment. Vid planeringen
för utvidgningen S O om prov-
schakt 2 anträffas i punkt A_4
en skål av kalksten (statyfragm.)
58 på markytan 58

29/4 Söndag. Cementités med jesekaiet vid stranden

30/4 Rutorna A_2 – C_2 slutgrävas med hastigare takt, då fyndlaget helt och hållet tycks sina ut. Den röda jorden som markerar terracottalaget följes fortfarande men egendomligt nog utan fynd. Golvet i rutorna består av en lös klippmassa, som är planturggen. I A_2 följes den lodräta klippväggen som fortfarande sträcker sig åt öster. F. ö. anträffas inga murar, ~~klipgångar~~ i klippan eller större lösa stenar i jordfyllningen. Anmärkas bör dock fynd av bitar av cementgolv liggande såväl i A_2 – C_2 som inne bland statyerna i A_1 – C_1. De tyckas ha kommit i sitt nuvarande läge samtidigt med statyerna åtminstone vad upprepade undersökningar giva vid handen. Cementbitarna ligga oftast med den släta ytan nedåt. I nedra C_2 anträffas en del keramik,

det mesta dock rester av sönderslagna kärl. Förhållandena tyckes ange att vi (genom grävningen åt öster.) mer och mer avlägsna oss från en fyndcentral av statyer åt motsatsen. Sedan $A_2 - C_2$ avslutats påbörjas emellertid en ny del $A_3 - C_3$. Dock utgrävas denna tills vidare med vanlig hacka med försiktighetsåtgärder. I B_2 hade anträffats två obetydliga fynd en bronsnit 59 och ytterligare en liten duva 60, av keramik (terracottalaget) — Sedan profilen på denna terrass ritats påbörjas området N.V. om profillinien. 2-m-rutorna benämnas här analogt α, β, γ, varvid α, β, och γ_1 ligga i kant med resp. A, B, C$_1$. Till att börja med tyckes γ_1 vara av största intresse. Rutan utgräves från C_1. Helt nära profillinien och ~~närta~~ i samma terracottalager som dessa framprepareras något som till en början ser ut som en mycket stor terracottafot men som efter upptagandet visar sig vara hals- 59 60

partiet och ena delen av en stor terracottastaty, närmare bestämt 52 – 53. Den nya biten får på grund av dubbelnumrering nr 60 a. Stycket ligger just i ingången till en c 0,50 m smal fördjupning mellan två murpartier, som sträcker sig i riktning vinkelrätt mot trappstegen. I denna smala fördjupning ha en mängd föremål fallit ned och ligga nu i fyllningen på olika nivåer. Det är emellertid anmärkningsvärt att flera statyer anträffas i upprätt (stående) ställning! Tanken att statyerna skulle vara i sitt ursprungliga läge måste dock av flera skäl förkastas. Först och främst tycks deras högst olika storlek förhindra att man hade att göra med en grupp e.d. Dessutom äro de nedsänkta mellan murar

60 a.

av vilka de sålunda delvis skymmas bort. De stående statyerna ha intet fast underlag utan anträffas stående i den lösa jorden. Någon ~~växlande~~ i jordförhållandena vid deras nedersta nivåer kan ej iakttagas. Anhopningen av statyerna på detta ställe torde sålunda böra uppfattas antingen så att de helt enkelt tillhöra jordfyllningen och kommit dit genom ras eller så att man av någon placerat en mängd statyer på denna plats såsom i en skräpvrå där de inte varit avsedda att synas. Detta senare torde med tanke på deras ställning vara det troligare. Helt nära och lägre än 60 a. anträffas i liggande ställning en stående kvinnostatyett av kalksten 61 (1,88) och intill denna på samma nivå sittande kvinna med ett barn på knäet (kalksten) 62 (1,85). Något längre in och högre upp anträffas intill

61

62

en mur på högra sidan i grävningsrikt-
ningen ett litet vackert kvinnohuvud
av sten 63 (1,70) och intill detta en 63.
mycket förstörd terracottastatyett, som
tack vare zaponlack räddas 64 (1,69) 64.
Ytterligare längre upp utefter samma
mur hittas huvudet 65 till en liten 65
terracottastatyett, som dock anträffas
ett stycke längre in. Även utefter
muren 66 (1,62). Nu börja några 66.
egendomliga långa stickor upp ur de övre
jordlagren, liknande stora rör av keramik
stående intill varandra i upprätt ställning
Det närmaste visar sig vara en stående
gammalarkaisk kvinnostaty, vars övre
delar förstörts av plogen. Bitar därav
anträffades i närheten. Statyetten, som
är c 27 cm hög får nr 67 (1,40) I närheten 67.
av denna statyett blottas en stor terra-
cottafot 68 (1,53) Middag hos Günther. 68

1/5 maj

1/maj. De stora terracotta föremålen utgrävas och visa sig alla tre vara nederdelen till upprätt stående och i sina övre delar förstörda statyer. Dessa tre föremål stå ej direkt på klippan utan helt enkelt i jorden (se närmare under 60 a!) Nr 69 (1,32) och 70 (1,27) likna varandra. Under en slät rund klädnad sticka ett par fötter fram. I nr 70 anträffas några små järnbitar tillsammans med otaliga flisor därav utan tvivel rester efter Testommen på vilken den stora statyn förfärdigats. 69; 70
Nr 71 (1,32) är något mindre än de övriga och står konstnärligt högre med sin veckade klädnad och välformade fötter. Invid mot nr 70 står upp och nedvänd en slät välbevarad kalkstensstatyett (utan huvud) 72 (1,53). Ställningen av denna förefaller egendomlig om statyerna skulle kommit till platsen i samband med ett ras eller som fyllnad 71 72

under ett nu spårlöst försvunnet golv o.d. Mellan de tre stora terracotta-statyerna anträffas en liten hand av kalksten hållande ett äpple (tir denna) 73 (1:67). Ytterligare föremål 73
vid denna anhopning skola omtalas i samband med uppstaplingen. En annan föremålsanhopning finnes ovanom denna rata. Vad denna beträffar kan dock knappast något tvivel uppstå om, att föremålen uteslutande kommit i sitt anträffade läge genom ett ras o.d. Här föreligger, i varje fall ingen avsiktlig placering. I det föregående i A, - C, har omtalats två trappsteg (ramvaer) som åt nordväst leder upp från ett planhugget klippgolv. I B, - J, framgrävas ytterligare ett steg. Det mellersta steget har därtill en tydlig port anordning som senare skall beskrivas i samband med av-

piteckuren. Intill och över den nord östra av dessa dörrposter anträffades på olika nivåer ett stort antal föremål statyer och fragment därav. Samtliga föremål lågo instödda i ett tjockt och intensivt lager av aska och kol. Skärheten och ytan hos flera av statyerna visade även att de varit utsatta för eld. Underst vilade detta asklager på ett lager av mycket hård gips, som samlat sig omkring de nedersta av statyetterna. Närmast profillinien anträffades en sittande kvinna av kalksten 74 (1,63). Statyetten var vid utgrävningen tryckt mot dörrposten i liggande ställning. Ett stycke högre upp även i periferien av den egentliga anhopningen stod direkt på den ojämna klippan basen med fötterna till en staty (75) 1,32. Däremot direkt i själva asklagret och troligen skadat därav anträffades fötterna och basen 74

75

~~anträffades~~ till en annan mycket mindre statyett 76 (1,73). På en betydligt högre nivå än detta fram grävdes ~~[illegible]~~ en välbevarad grekisk kvinnostaty ~~[illegible]~~ omkullfallen på dörportmunens fortsättning 77 (1,22) och ej långt från denna och på samma nivå en tillhörande dräktflik 78 (1,22). Övriga statyetter på detta ställe omtalas i samband med hypptagningen. I β_1 anträffas i de högre lagren en liten kinka 79 (1,10) och ej långt därifrån en hand av kalksten 80 (1,36) Uppe i hörnet av muren intill γ_1 och β_2 upptages en mycket skadad statyett framställande en sittande kvinna. 81 (1,52) Tack vare sapolack räddas den. Fortfarande i β_1 men längre in anträffas ett vackert litet kvinnohuvud av kalksten 82 (1,36) helt obetydligt över klippgolvet

76
77
78
79
80
81
82

Helt nära β_1 men i β_2 ett märk-
ligt fragment av en (större) [illegible]
kore med [illegible] veck. 83 (0,95) 83
Fragmentet är emellertid litet och
av mycket lös sten. Intill detta
anträffas även i β_2 en frag-
mentarisk bas med fötter 84 (0,94) 84.
I närheten därav men i β_1 ett mindre
kalkstenshuvud 85 (1,15) — Grävningen 85.
på andra sidan [illegible] fort-
sättes. Härvid anträffas i nivå B_3
en större mycket välbevarad mar-
morbas 87. (86 däremot är ned- 86; 87
delen till kalkstensstatyett β_1) marmor-
basen står som avvägningssiffran visar
ej på golvet utan anträffades liggande
i jordfyllningen.

2/5. Upptagningen av föremålen i
γ_1 begynner. Härvid göres som väntat
[illegible] nya fynd under de föregående.
N:r 88 är en liten förträfflig terracotta- 88

statyett i bedjande ställning. Den är gammalankarisk, har avvägn 1,71 och anträffades under nr 71. Helt nära denna skimm ännu djupare upptogos några mycket förstörda bitar av ett ursprungligt kalkstensbrunnd 89 (1,80). Längst upp i nordhörnan nederdelen av en kvinnostatyett 90 (1,65) — I B H hittas i den lösa jorden ett bronsmynt 91. Avvägn torde närmast vara densamma som för 87 ej långt därifrån. — I β, helt nära α, anträffas ett litet kalkstensbrunnd 92 (1,70) — Upptagningen av föremålen i den andra statyanhopningen (vid asklagret) verkställes. Härvid blottas flera nya ting. Sedan 77 upptagits synes omedelbart därunder en del av en kalkstensstatyett 93 (1,30) och ytterligare något lägre nederdelen av en annan kalkstensstatyett 94 (1,50), båda liggande

	89.
	90.
	91
	92
	93
	94

i lutande ställning i själva asklagret.
— I närheten av de stora terracottastatyerna 69-70 framprepareras ännu en terracottafot i upprätt ställning 95 (1,70) 95.
— Rätt under fotdelen av 77 anträffas en mycket skadad kvinnotorso som en gång tillhört en utmärkt grekisk staty. Fragmentets yta är fullkomligt upplöst i tusentals små flisor och icke ens saponlack kan rädda något därav. Flisorna uppsamlas visserligen samtliga men torde knappast kunna sammanfogas. Ödeläggelsen står troligen i samband med upphettning och det kol- och asklager som omger statyn. Statyn har nummer 96 (1,30) 96
Denna kvinnotorso vilar direkt på överdelen av en slät kalkstensstatyett med bevarad målning 97 (1,58). Intill denna 97
anträffas även delvis gastsittande i gipslagret på botten en fullkomligt hel terracottastatyett 98 (1,56) och 98
tätt intill denna helt inkapslad i kol

och aska ett litet vackert kalkstens-
huvud.[99] Detta är emellertid så full- 99
komligt upplöst att det endast
med stor svårighet genom säponering
in situ kan räddas, varav förklaringen
till den svarta färgen innanför lacket.
(Avvägn. 1,72). Kol- och asklagret
har nu avlägsnats och gipsen
återstår. Helt inkapslad i denna
och liggande med baksidan upp-
åt anträffas här nr 100, en liten 100
terracottastatyett framställande en
grensridande kvinna. En vit kalk-
skorpa som avsatt sig på ytan av-
lägsnas relativt lätt omedelbart efter
upptagandet. (Avvägn. 1,69). — Under
utgrävningen av J, har anträffats
en del bitar och beslag av brons
vars plats i jordfyllningen saknar
intresse. De införas alla under
nr 101 — Åt sydost fortskrider ~~100~~ 101
grävningen alltjämnt. Helt nära

översidan i den mur, som begränsar $B_2 - B_4$ anträffas i B_3 ett par fragment av en mycket förstörd kalkstensstatyett 102 — Klippavsatsen som uppåt begränsar A, följes at nordväst. I rutorna α_{1-3} anträffades i de översta lagren invid den mur som markerar fortsättningen av klippkantens några bronsbitar, vilka samtliga införas under nr 103. Deras läge är betydelsefullt. — I β_1 anträffas på klippan några bronsbitar möjligen tillhöriga en bronsstatyett e.d. 104 | 102 103 se 131 104

3/5 forts. I rutorna β_1 och α_1 är jorden ganska obetydlig och klippan ovanför trappstegen till synes obearbetad. Dessutom sluttar den starkt i backens (?) riktning. Fyndlagret sträcker sig heller inte långt åt detta håll. I ruta α_1 stå omedelbart på den ojämna klippan två mycket små statybaser. 105 | 105

106 De måste anses tillhöra pred | 106

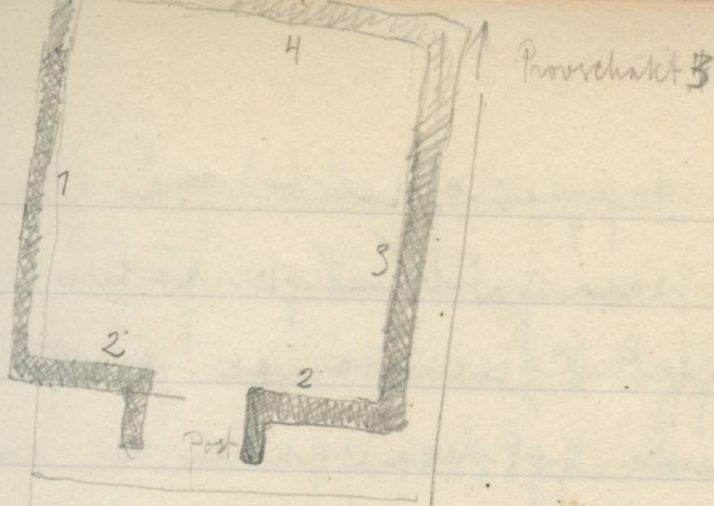
fyllningen och ej stå in situ. Ej långt från dem, och även på klyftan låg ett litet granatäpple av terracotta, givetvis ett statyfragment.
107 I inre α, :s övre del, närmast profilkanten framgrävdes något högst märkligt och avvikande mot allt vad som gällt den tidigare grävningen nämligen två statybaser med det ännu kvarstående fotpartiet, båda utan tvivel stående i sin ursprungliga ställning. Båda äro de arkaiska. Härmed ~~kall-kastas givetvis den~~ ovinnelt-göres sålunda den första tanken på att hela detta statyrika område skulle förklaras som ett s.k. "Schutt", vilket intryck man givetvis fick vid utgrävandet av de första statyerna. Denna tanke har så småningom fått ge vika för uppfattningen att statyerna och arkitekturdelarna 107.

på platsen inte kunna vara långt
avlägsna i tiden. Att en del av stat-
tyerna störtat utför de tre trappstegen
synes otvivelaktigt. Möjligen höra de stora
terrakottorna i C, tillsammans med
torson i G1. Vad arkitekturen beträffar
må följande beskrivning lämnas. Från
en omkring – – m bred trapp i
profilens riktning ungefär kommer
man upp i ett större rum eller
kanske snarare gård uppåtbegränsad
av den lodrätt huggna klippväggen
nedåt av en lägd av kvaderblock
illa lagd men som sträcker sig
åt vänster – – m, där den upphör
med jämn kant. Utgrävningen kan
inte sträckts längre åt detta håll.
Åt höger kommer man från denna
rektangulära gård uppför en bred
trappa med 3 möjligen 4 steg. På
det andra steget nedifrån finnas tydliga
spår för en bred port bevarade. Samt-

liga fynden ha gjorts intill denna
trappa, så väl nedanför på gårdens
golv som på trappstegen och på
båda sidor om trappan. Rätt ovan-
för trappan däremot ha endast o-
betydliga fynd gjorts. Trappan kan
sålunda anses vara centralpunkten
för fyndlagret, som avtar ju längre
bort man kommer från den. De
nyfunna statybaserna i α, (staty-
bas med del av fötterna in situ 109
109 Statybas med fotpartiet
in situ 110) giva även vid han- 110
den att statyer funnits som dekor
vid denna trappa. Det finnes ingen-
ting som förbjuder antagandet att
åtminstone flertalet av de funna
statyerna varit uppställda vid
trappan, troligen en del av entrén
upp till det stora hus som tidigare
varit föremål för utgrävning. An-
märkningsvärt är den stora skill-

ned i storlek de olika föremålen e-
mellan. Även synes stor skillnad i ålder
åda – Klippan skrapas ovanför
trappstegen. Den synes inte vara be-
arbetad, Endast obetydligt ovanför
klippan anträffas tre lerkärl liggande
intill varandra: Omålat fat diam 19 cm
111; Omålad kanna höjd 112 111 112
(Detta kärl var vid upptagandet i det
närmaste helt, men blev vid den svåra
stormen följande natt sönderslaget); Omålad
kanna höjd 16 cm 113. Då den ojämna 113.
klippan alltmera höjer sig mot mark-
ytan, och ett fortsatt arbete i samma
riktning av allt att döma knappast
skulle ge något resultat avslutas ar-
betena tills vidare. Det utgrävda
området sopas och rensas. Därvid
anträffas i en fördjupning i klippan
i α, två mycket förstörda fragment
av en lös kalkstensskulptur 114., som 114,
icke tillvaratages

4/5. Arbetarna flyttas c 40 m öst-
ligare på samma åkerterrass. Här
ha enligt uppgift statyerna nr 2
och 3 anträffats och vissa murar
i markytan tycktes berättiga en för-
söksgrävning. Provschakt 3 ut- Provschakt 3
stakas huvudsakligen i backslutt-
ningens riktning. Ungefär mitt i
schaktet blottas en lång av kvader-block
fast murad mur, sträckande sig i stort sett
i schaktets längdriktning. C 5 m från
schaktets högsta punkt (muren fortsätter
tydligen ännu högre upp) böjer muren
vinkelrätt åt norr. Denna mur följes
Efter ytterligare ungefär 5 m böjer den
åter av uppåt och en tredje mur
sålunda parallell med den första blottas
på ytterisidan. Mitt på muren nr 2
finnes en c 2 m bred ingång Med
portanordning med murutlöpare ned-
åt på båda sidor. Anordningen är
ungefär denna:

Murarna ha alla samma utseende vad läggningen. Stora delvis inhuggade block av Vonniklippan äro sammanfogade ~~av~~ med gipsbruk, som, ehuru med viss svårighet, konstateras på uppgrävda ställen. Även denna byggnad ger intryck av att ~~stora ing~~ vara ~~men~~ en entrée ledande upp till det stora huset på Haroupiaterrassen. På utsidan av mur 3 anträffas i jordfyllningen ett litet fat och en dryckbollformad kanna 115. Schaktet på utsidan av mur 3 utsträckes upp på nästa åkerterrass ~~och kallas där provschakt II~~. 115.

På ytan av denna åker hittas nämligen bitar av stora terracottastatyer. — Efter

middagsrasten stoppas arbetet på grund
av en orkan, som fullständigt förstör det
nya ἀψεῖα. Arbetet koncentreras på ~~att~~
räddandet av de gjorda fynden.

5/5. Mur 3 slutar likväl med ett hörn
och en annan mur 4 löper under terrass-
muren och förbinder den med mur 1. Det
hela blir sålunda ett fyrkantigt slutet
rum med en port nedåt havet. I
förhållande till sin (rummets) storlek äro murarna
mycket tjocka och fast lagda. Det
ger intryck av att vara en entrée
byggnad även här, en sak som givetvis
skulle klarläggas genom en grävning
på insidan inne i rummet. Detta
lämnas emellertid tills vidare och
provschaktet 3 utsträckes uppåt. C
m från murhörnet 3-4 vilar en
1,05 m tjock kvadermur på klippan, som
här kommer rätt nära markytan. Mitt i
provschaktet framgrävas omedelbart där-

ovanför en 0,65 m bred port, vars karaktär
dock ännu närmare kan bestämmas. På botten
i porten skjuter den ojämna klippan.
En avsats i den södra dörrposten anger e-
mellertid den ursprungliga golvnivån. Endast
1,30 m. från pastorns skäres provschaktet
av en mer än 1 m hög mycket fast
mur 1,10 m bred, ~~mur~~ som på insidan
utgrävdes till samma djup. Här finnes ett
plant golv, hugget i klippan och över-
draget med ett mycket tunt lager av cement.
Muren är synnerligen väl lagd av väldiga
kvaderstensblock. På yttersidan av muren
anträffas i den mycket otydligt skiktade jorden
från ytlagret ned till botten ej obetydligt
med klassiska svart- och rödfernissade skärvor
tungt ned, där jorden blir röd! Tillvaratages
några geometriska skärvor av stora kärl.
På murens insida är keramiken mycket
grov, enstaka röd och svartfernissade skärvor antecknas
C. 4,60 m från denna mur utgrävdes ytter-
ligare en liknande men ännu bättre

lagd av väldiga kvadderstenar. Muren är parallel med den föregående och mäter 1,20 m i bredd. Denna mur har ännu inte grävts till hela sitt djup. Innanför denna mur förändrar jorden helt karaktär. Det är inte längre de mörka eller röda lagren som hittills i provschaktet. Under ytlagret består fyllningen av ungefär knytnävsstora bitar av kritvit gips och små likfärgade stenar. Slutet på detta lager har ännu inte nåtts. Det är tydligt av lutningen i skikten och av murarnas utseende o.d. att vi har kommit in i en interiör, i ett rum i ett mycket stort hus, förmodligen detsamma som utgrävdes den första veckan. Man torde sålunda hädanefter inte behöva tveka att kalla det "palatset" dels på grund av det dominerande läget dels på grund av dess storlek. Dessutom

tycks hela den omkringliggande
traktens arkitektur gruppera sig om-
kring detta hus. De här nyss beskriv-
na murarna liksom entrébygg-
naden i provschaktets nedre del äro
nämligen delar i ett enda samman-
hängande byggnadskomplex. Detta
visas ~~därav~~ ~~[illegible]~~ bl.a. därav att
murarna sinsemellan alla äro para-
llela eller vinkelräta mot varandra och av
av samma läggningskaraktär. Då några
golv i de högre lagren ej påträffats
och den omsorgsfullaste sidan av mu-
rarna är vänd inåt-uppåt, kan
det inte vara fråga om terrass-
murar som i provschakt 1. Man
får således tänka sig ha skymt en
utlöpare av själva palatset. Mellan
de båda första murarna nedanför gips-
rummet göras två obetydliga fynd
på 1 m. djup: ett terracottahuvud 116 116
och bakdelen av en mycket förstörd

6/5 Söndag. Regn och lugn.

7/5: Ogärna överger man dock terrassen med det fina läget! Ytterligare några meter S.O. om provschakt 3 med det nyutgrävda huset upptages ytterligare ett provschakt 4. I närheten synes ~~[illegible]~~ klippan gå upp i ytan, men några huggningar ange att möjligen fördjupningar kunna finnas. I den övre delen skönjes klippan på c 0,50 m djup. Jorden tycks fullkomligt steril. Efter c 5 m förändras schaktets riktning till mera nordlig. Just i själva profilknäcket blottas en 1,10 m bred mur lagd av omväxlande kvadrar och kullerstenar. Muren är bevarad endast till ett skikt och klippan ~~[illegible]~~ skönjes på obetydligt djup i nya profilriktningen. De övre jordlagren äro fortfarande av samma sterila karaktär. Även detta schakt synes vara förgäves, då slutligen

Provschakt 4.

en iakttagelse göres, som inger nya för-
hoppningar. Klippan faller nämligen brant
nedan åt sydost och i dessa djupare lager
är jorden mörkröd och av samma fläckiga
karaktär som i det fina lagret vid prov-
schakt 2. Schaktet fördjupas på detta
ställe allt under det att klippan följes.
Högst upp i det röda lagret c 1 m. nedan-
för den nyssnämnda muren göres det första
fyndet en ypperlig gammalarkaisk terra-
cottastaty liggande horisontellt med hu-
vudet avslaget och brottytan än mot den
sjunkande klippan. Något senare anträffas
en aning djupare men helt nära bitar, som
visar sig tillgöra huvudet. Alltsammans får
nummer 118. Jordförhållandena under-
sökas och den röda jorden sträcker sig
ned till nästa åkerrumr c 8 m
nedanför. På precis samma sätt som
i provschakt 2 göres indelningen.
Den översta första nytan benämnes här
H, den därnedanför I, o.s.v. 3 åker- 118

muren nedanför anträffas några vackra
skärvor och bitar av terracottastatyetter
som hänföras till rutorna J, - K,. Helt-
nära muren anträffas även på ytan
en sliten kalkstensstatyett utan huvud.
119. 3 J, anträffas högst upp några 119
fragment av terracottastatyetter så
nära ytan att deras läge är betydelse-
löst. De införas alla under nummer 120 120
då de anses taga skada om de komma
bland bitarna och ej tillräckligt värde-
fulla att få eget nummer. Bland dessa
terracottor märkas förutom en mängd
obestämbara bitar fyra små huvuden
av liknande typ, ett par bitar av en
stor hjälm (jmfr nr 52), bitar av staty-
etternas nederdelar. Särskilt bör nämnas
högra ögat och näsan av ett något
större förträffligt arkaiskt ansikte.
(Möjligen) Säkerligen kunna bitar till de
följande muren sökas här. — Vid en
närmare undersökning av den jord, som

tidigare uppgrävts med hacka och upp-
kastats på kanten av denna ruta, anträffas
ett mindre slitet kalkstenshuvud 120 a 120a
och ett litet terracottahuvud. 120a J 120
Ruta J, anträffas i det röda lagrets övers-
del nägefär i mitten av rutan ett terra-
cottastatyett med utåtsträckta armar 122 122
Helt nära denna anträffas liggande i
en kankbotten ~~en flöjtblåsande skag~~
tre terracottastatyetter: en flöjtblåsande
skäggig gubbe och två kvinnor full-
komligt lika 122. (123) Ytterligare 123
en dylik statyett anträffas på själva klipp-
botten 124. - Bland bitarna, som 124.
uppsamlas från dessa rutor, märkas utom
~~bland~~ stytyfragmenten tallrikar, skärvor
av lerkärl. J H, anträffas ett par
större fötter o.s.v. Nr 125 får en 125
liten kanka i många bitar (7,)! J sam-
ma ruta anträffas även halspartiet och
nederdelen av ansiktet till ett något mindre
utmärkt välgjort arkaiskt terracottahuvud 126 126.

och intill detta ett större fragment av
en bronsskål e.d. Hanken? anträffas 127.
strax ovanför i I_1.
8/5. Detta område som nu är under ut-
grävning ger intryck av att vara ett ras-
läger, där de olika föremålens plats helt är
beroende av tillfälligheten. Troligen ha
de följt med jord som uppifrån rasat utef-
ter klippan och slutligen stannat i den
beskrivna fördjupningen. Detta antagande
stödjes därav att det anträffas såväl
nedanför som ovanför större och mindre
bitar av statyer t.o.m. på ytan. Samtliga
fynd tyckas vara koncentrerade intill
den lodräta klippkanten. Nedom och
ovanför denna förändras jorden fång. Åt
söder begränsas området i de övre två
intorna av en mur som sträcker
sig snett nedåt från profillinien. F.ö.
stå fynden ej i något synligt samband
med arkitekturen. I J_1 göras ytter-

ligna ett par obetydliga fynd en lyr-
spelande terracottastatyett 128 och 128
en sliten liten kvinnostatyett av terra-
cotta 129. Angående avvägningssiffrorna 129.
torde de utan några kommentarer bli
rätt missvisande. Klippan sluttar mycket
brant åt öster och fyndlagets hela tjock-
lek är åtminstone i Ψ1 där de flesta fynden
gjorts, knappast mer än 1 dm. Lagret
ligger omedelbart på klippan och för-
målen skulle sålunda i förhållande till denna
ha i stort sett samma siffror. — På
Navonyériaterrassen göres ett lösfynd på
ytan av en skadad terracottahäst 130. 130.
—— Denna dag göres en utflykt med
mr Gunther till Petra tou Limniti. Bil Petra tou Limniti
till Limnitis därifrån med båt över till ön.
På östsidan är ön tillgänglig. Här tyckes
även på sluttningen finnas något jord. Högst
upp på toppen iakttogs en sluttande
terrass, där även jorden tycktes kunna
uppnå något djup. På ytan anträffades

över hela ön och i synnerhet längst upp
en stor mängd handstora havsslipade
strandstenar så gott som undantagslöst
alla bruttna och sönderslagna. i Tojop-
terrassen skäres av ett [skiss: 1, 2, 3] -format
schakt. Jorden är i de övre lagren mycket
mörk och oerhört fint fördelad likt-
nande svart mjöl. Enl. G. bör den vara
vinddriven. Detta är även sannolikt
ty vid schaktets början (vid 1) finnes
en klippkant nedan ~~för~~ och mot vilken jorden
bör ha stannat om ~~den~~ vinden varit östlig.
Vid 2 fördjupades schaktet. På 0,70 m
djup anträffades därvid ett större frag-
ment av en stenskål (kvarn?) av en lös
stenart. Även anträffades på samma djup
bitar av stenarter, som enl. G. omöjligt
~~kunna~~ tillhöra ön. Ännu ett fragment
av en liknande stenskål anträffades nå-
got längre ned i schaktet på ungefär
samma nivå, men där givetvis när-
mare ytan. Vid 0,70 m. djup förändras

även jorden något karaktär. Dess mjölaktig-
het upphör och den antar en mera rödaktig
färg. Även i detta lager anträffas likn-
nande sönderslagna strandstenar. Vid 1 m.
sker en skarp växling i jordlagren. Under
den svart röda jorden följer här ett gråvitt lager
av aska med talrika inspängda bitar
av träkol. Detta lager är c.7 cm tjockt
och vilar på ett annat lager av bränd
lera eller sand. Det hela är sålunda en
härd eller eldplats. I asklagret an-
träffas talrika rester av djurben de flesta
brutna och uppspräckta på längden. Brott-
ytorna äro mycket skarpa och själva be-
net ytterst hårt. Rester av brända ben
iakttages ej. Bland benen tillvaratages
en bränd och en obränd djurtand. I
asklagret anträffas två spån av grå flinta
Härden, som endast delvis skurits av schak-
tet tycks ha rundad kant och en
radie av ungefär 0,50 m. Några stenar
i ytterkanten eller annorstädes kunde ej

observeras. Detta utesluter dock ej att de kunna anträffas vid en utvidgning av schaktet. Vid 3 löper en rad av huvudstora kullerstenar i marknytan. Möjligen äro de överkanten på en mur, som hållit terrassens förvånade djupa jord. På intet ställe i schaktet blottades den fasta klippbotten. Iakttagelsen av den möjliga förefintligheten av ett golv?? i härdens nivå förbjöd ett ytterligare djupgående. Under härden var jorden gråbrun och utan några rester av ben eller dylikt. Det är högst anmärkningsvärt att under hela grävningen icke ett spår av en krukskärva anträffats. Detta hade man dock bort vänta åtminstone intill härden. Omständigheter tycktas tyda på att anläggningen är neolitisk. Undersökningen avstannas på denna punkt varpå badet och lunchen begås.

9/5 (onsdag) Provschakt 4 är avslutat. (30 m.
nordväst om provschakt 2 upptages prov-
schakt 5 sträckande sig från det fina lagrets
terrass från en punkt där stadsmuren? är
högst bevarad och i riktning upp mot
provschakt 1. Avsikten med denna grävning
är att undersöka den utgrävda entréns
fortsättning uppåt palatset, där givetvis
ytterligare trappor måste finnas vidare
att i samband härmed få utsträckningen åt
havet till på cementgolvet på Harouspia-
terrassen. På grund av felbedömning av
förhållandena under jorden giver denna
grävning nästan endast negativt resultat.
Visserligen påträffas cementgolvet delvis för-
stört liksom dess underbyggnad ända
in från provschakt 1 men vad entréns
fortsättning beträffar erhålles ingen klar-
het. Grävningen göres nedifrån och uppåt.
På det fina lagrets terrass blottas den ojämna
klippan på endast 0,50 m djup. Ytterligare
längre ned tycks emellertid jorden bli be-

tydligt djupare (På innersidan av stads? muren.) Omedelbart ovanför den första åkermuren iakttagas några illa förstörda trappstegsmarkeringar i klippan. Dessa kunna emellertid ej stå i samband med ~~entren~~ den utgrävda entréen, ty. huggningarna gå ned på en lägre nivå än denna. Dessutom äro de båda områdena skilda åt av en kullerstensmur som sträcker sig ned på det fina lagrets terrass och bildar spetsig vinkel mot schaktet. Muren går i flykt med trappstegens begränsningskant åt söder. Möjligen kan muren förklaras som entrébyggnadens begränsning åt norr och schaktet kan i så fall uppgjorts för långt åt norr. Trappstegen som äro låga men långa leda upp till en klippavsats med ojämnt golv. Efter c. 3 m finnes ytterligare en huggning i klippan parallell med trappstegen och 0,40 m hög. Men än 2 m högre upp i schaktet skäres cementgolvets terrass-

mur även denna tydligen parallell med de beskrivna huggningarna i klippan. Ofvanför denna terrassmur konstateras cementgolvets karaktäristiska underbyggnad bestående av röd jord starkt bemängd med större och mindre kullerstenar. Sågmäningom anträffas bitar av cementgolvet i jorden och slutligen c 8 m från terrassmuren det illa förstörda och av plogen repade cementgolvet helt nära markytan. En avvägning verkställes. ~~Nivåer~~ ~~på~~ Cementgolvens nivåer i provschakt 1 och 5 skilja på endast 3 cm. Det är således vad som tidigare antagits samma golv. Huruvida golvkanten i provschakt 1 är parallell med terrassmuren i provschakt 5 kan inte avgöras. För ögat ter det sig icke ~~—~~ omöjligt. — Det torde inte råda något tvivel om att hela anläggningen som sträcker sig från begynnelsen av provschakt 1 ända bort till provschakt 3 och 4 tillhöra en enda sammanhängande anläggning, till vilken den utgrävda entrén leder. Huruvida

alltsammans är samtidigt anlagd är tills vidare omöjligt. Hittills säkert erhållna dateringspunkter äro:

1. Den stora pithosen in situ intill nordmuren provschakt 1.
2. De geometriska skärvorna under cementgolvet intill palatsmur d.
3. Geometriska skärvor i råtegelsmuren palatsmur c och d. och s. k. täcknande röd jord.
4. Statyer och skärvor i antéen
5. Ett (flera) (geometriska) arkaiska kärl intill klippkantens förstärkningsmur åt norr antéen
6. I provschakt 1 har upptagits ett hål där cementgolvet (1) stött in mellan nordmuren och cementgolvets (2) terrassmur. Detta (lägre) golv vilar direkt på klippan i vilken dock en c 1,50 m × 0,75 m stor fördjupning är nedhuggen. Denna grävdes till 1,30 meters djup utan att botten påträffas. I jorden härifrån (alltså under golvet) anträffas idel geometriska

skärvor. bl.a. en klöverbladshals.

Samtliga dessa punkter (utom 1 och 4) bilda emellertid gräns nedåt uppåt i tiden. Jordlagren som uppgrävts och som omgiva byggnaden äro givetvis betydligt osäkrare ur dateringssynsynpunkt. Antagandet om den rödaktiga jorden såsom geometrisk ackumulation har hittills ej vederlagts. Av stor vikt är att skärvor säkert senare än hellenistisk tid ej anträffats någonstans, och även de säkert hellenistiska i rätt ringa grad. De rent klassiskt-grekiska skärvorna utgöra givetvis huvudparten av dem som säkert kunnat bestämmas i fyllnadslagren. Bronsmyntet (91) torde knappast vara daterande, då kunskapen om jordförhållandena på fyndplatsen äro osäkra. — I provschakt 5 anträffades i nederdelen ingen keramik. I cementgolvets substruktionsfyllning iaktogs ett par klassiska skärvor, vilka tydligen kommit dit i senare tid.

10/5. torsdag

Provschakt 5 gav ej det resultat som var avsett nämligen ett klarläggande av entrens fortsättning åtminstone delvis beroende på ett felaktigt planerande av grävningen. Ett försiktigare tillvägagångssätt tillämpas därför. Den c 2 m höga klippkant, som tydligen begränsar entrée schaktet uppåt fortsättes åt norr av en låg mur. Denna mur bör givetvis ge en antydan om var entréen fortsätter upp till palatset. Muren följes därför varvid början göres vid entréen. Muren är lagd av kullerstenar utan att någon puts kan iakttagas på yttersidan. Klippan anträffas på c 1 m. djup och muren som är lagd på denna mäter i genomsnitt 0,60 m i höjd. Från muren sträcker sig på nedersidan, varlande reglagen snett nedåt. I det föregående har omtalats en mängd bronsfynd som anträffats utefter muren i entréeschaktet

let (103). Dessa spikar lågo samtliga på
själva klippbotten. Ytterligare en mängd
bronsspikar anträffas ino liggande c 20-
40 cm från muren direkt på klippan. På
sina ställen ligga de tätt (131) Möjligen 131
härröra de från en träpanelvägg av kalk-
stensmuren. Några andra iakttagelser som
bevisa antagandet av träpanelen göras ej.
Möjligen står dock murens ojenttrade fasad
i samband härmed. – Fynd göras nu som
ytterligare komplicera förhållandena vid
entrén. Tidigare ha omtalats kärlen
111 - 113 i mta β_{2-3}. Dessa kunna ha
förts dit av en tillfällighet. Nu anträffas
emellertid – – m från entréeschaktets kant
och – – – m från kalkstensmuren stående
på klippan en omålad kruka höjd 27 cm
(132) Ej långt därifrån komma flera be- 132
kärl även dessa vilande direkt på eller
obetydligt över den ojämna sluttande klippan.
3 meter från schaktkanten men endast
0,20 m från muren anträffas en samling

av åtminstone 4 mindre kärl i varandra vilka krossats och måste upptagas. Tillsammans (133). Intill dessa upptages 133
två små skålar 134, 135. — Utgrävnin- 134-5
ningen fortsättes åt norr. C. 15 cm lägre än murens överkant överkanten till ett stort kärl, som skådas av hackan. Då kärlet utgrävas visar det sig vara en stor målad (arkaisk) amfora
(höjd c 43 cm) 136. Snett under detta 136
ligger en mindre omålad kanna 137 137
(höjd 15 cm). Dessa båda kärl stå inklämda mellan kullerstensmuren och en annan egendomlig rund gipsputsad företeelse, som ej vilar direkt på klippan. Det första intrycket av den är något liknande en ugnsbyggnad. Schaktet öppnas för närmare undersökning. Även kullerstensmurens slutliga framgrävning förberedes. 0,50 m från den ugnsliknande historien och 0,80 cm från muren ~~på sydsidan~~ anträffades på klippgolvet en skål-

formig ring av brons med profilerad kant diam 8,5 cm.
138. Bronsföremålets art kan ej bestämmas. Helt nära detta anträffas ~~rikligt med keramik, som~~ ytterligare en stor lerklump som hänföres till 131. | 138
Intill ugnshistorien på denna (syd) sidan ligger omedelbart på klippan en stor rikedom av keramik, som bildar ett fullkomligt kompakt c 0,05 m tjockt lager.

11/5. Den rundade ugnsliknande historien kallas för korthetens skull gipsbas 1. För att denna skall lättare kunna utgrävas öppnas ett schakt intill 2 m från kullerstensmuren i riktnings mot gipsbasen och utgående från entréschaktet. Härvid skiuger den sluttande och ojämna klippan på c 0,50 m djup varvid iakttages sneda sqvlager i jorden från kullerstensmuren i sluttningens riktning. Någon iakttagelse tydande på ett grav e. d. göres ej. Vid utgrävandet anträffas med målf angivna på sommarklippan

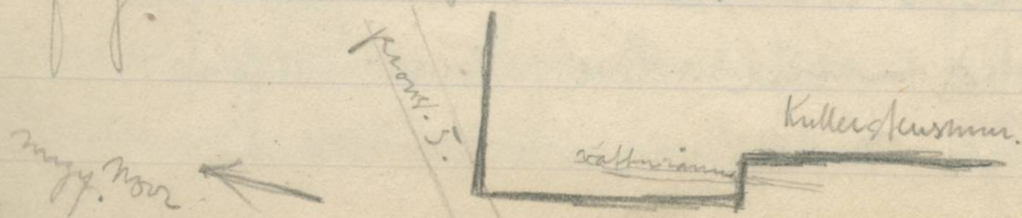
två skällikande ringar av brons fullkomligt
lika 138 (139 och 140). Endast obe- 139; 140
tydligt från dessa bronser anträffades
ytterligare en gipsbas 2, denna av
oval form 0,83 × 0,95 m i plan
och resande sig från klippan c 0,25
m. Denna gipsbas är murad av stenar
direkt på klippan och utvändigt be-
struken med gips. Omedelbart norr om
basen anträffades en liten svartfer-
nissad lekyth (svart på rött) höjd 141 141
liggande direkt på klippan och intill
denna en ~~skål~~ omålad skål diam 12 cm 142 – Vid 142
uppröjningen och ordnandet för fingrävningen
anträffades liggande den lösa tidi-
gare förflyttade jorden (förbannade kontrollen!) en
terracottastatyett utan huvud 143. Mellan 143
statybas 2 och 1 anträffas tillsammans med
kalkkeramik en del fragment av terracotta-
statyetter, vilka alla tillsammans på nummer
144. Utefter hela denna breddning av 144
schaktet såväl söder som norr om

gipsbas 2 anträffades talrika bronsspi-
kar dock ej så ymnigt som nämnda
muren. Samtliga spikar lågo direkt
på klippan. I närheten av gipsbas 1
anträffades även en liten kniv och en spik av järn.
Det är knappast troligt att dessa spikar
stå i samband med ett trägolv e.d. som
så småningom multnat varvid spikarna
fallit ned på klippan. I så fall borde
de ha varit koncentrerade till vissa punkter
och ej såsom fallet är varit utspridda
tämligen jämnt över hela denna yta
c 8 m². Troligare är såsom tidigare
antytts att härröra från en brädbeklädnad
av kullerstensmuren eller från en förhöjning
i trä av denna. Trots de noggranna
undersökningarna kunna lämningar av
ett golv över den ojämna klippan ej an-
träffas. Det är högst anmärkningsvärt
att entréen, som nedanför trappan är så
väl arbetad tycks leda upp till ett rum
eller snarare gård, där en horisontell yta

motsvarande det ursprungliga golvet icke kunnat konstateras. Den råa och starkt sluttande klippan förutsätter givetvis att annat golv. Om detta utgjorts av tillstampad jord o.d. borde det kunna spåras i fyllningen lika väl som om det varit av trä och nutrunat ned. Några brandspår efter ett bränt golv påträffas ej. Även gipsbaserna såa yta förutsätta, såvida de äro samtidiga med och höra till entrée anläggningen, att de ~~ditts~~ icke synts och då omöjligen varit nedsänkta under det ursprungliga golvet. (Grävningen har nu kommit där hän att båda gipsbaserna rensats) Nr 1 är betydligt större än nr 2 Omkring en kärna av stora kullerstenar vilande (direkt på klippan) är ett tjockt lager av hård vit gips smetat. Gipsen bildar ungefär en halvcirkel i plan med formen av en stympad kon. Gipsbe- klädnaden sträcker sig inte ända ned

till klippan. Det närmast klippan belägna lagret (det som innehållet bronsspikar m. m.) tycks ha funnits då gipsbasen anlades. (Detsamma gäller även m 2 ehuru i mindre grad). Att man öppnar sig gipsbas I så att stenkärnan blir synlig. Gipshalvcirkelns kanter häråt är rakt avskurade (med kant). Jorden mellan stenkärnans stenar är röd ej innehållande keramik eller fynd. Några brandspår i närheten ~~..~~ eller inne i anträffades ej. Tingens art torde kunna bli föremål för sinsemellan avvikande uppfattningar. Utan ett upprensande av hela detta övre antecellum torde frågan knappast (kunna) definitivt lösas. Möjligen utgöra gipsbaserna postament för statyer. Deras plats förefaller dock I så fall omotiverad. Arkaiska statyer har man ju emellertid glädje av, var de än stå! — Nästan omedelbart efter gipsbas I med den stora amforan 165
nummer 136 böjer kullerstensmuren av i 10

rät vinkel upp mot palatset för att dock efter 1,85 m fortsätta i samma riktning som förut. Detta knä på muren synes umotiverat. Det kan emellertid förklaras därigenom att här en vattenränna, c 40 cm bred, ~~slago~~ inbyggen, till c. 30 - 40 cm djup i klippan klyppes igenom muren i vilken en ändamålsenlig konstruktion med en bärande stenplatta finnes. Muren som sträcker sig c 10 m åt norr löper parallell med denna vattenränna, tills denna c 6 m från knäet förlorar sig i klippan. Just här göres ett fynd av en liten omålad skål (145). Efter de 10 metrarne viker kullerstensmuren nu ungefär i mitten av provschakt 5 av i rät vinkel nedåt på så sätt bildande en linie av följande utseende: 145

Givetvis begränsa dessa murar, möjligen i förening med den stora stadsmuren åt havsidan eller med en mur i entréen parallell med kullerstensmuren och motsvarande denna på andra sidan, en övre entrégård dit man kommer, när man passerat den fina trappan och porten. Nu gäller det att söka entréens fortsättning eller den port som leder ut från denna gård. Muren har utan avbrott löpt runt gården på översidan och åt norr, och någon tydligt påvisbar dörr eller port har inte anträffats på något ställe. Likväl måste det förutsättas att en sådan funnits. Tydligen har tröskelnivån förstörts liksom det ~~[illegible]~~ skikt, som en gång utgjort golvet. Provschakt 5 ge ingen ledning vid sökningarna efter entréens fortsättning uppåt varför dessa förläggas c 25 m. ytterligare åt norr.

12/5. Här upptages provschakt 6.
Sträckande sig från en punkt nedan-
för entrée terrassen uppåt i rakt syd-
lig riktning mot Haroupian. Egen-
domligt nog motsvaras den nedersta
höga åkermuren ej av någon antik
mur lämningar. Där man väntat sig
en sådan mäter i stället jorden c 1,70 m
i djup varvid flera lager kunna ur-
skiljas (se nedan). Från den ojämna, o-
bearbetade klippan här kommer man vid
entrée terrassen upp på ett tydligt tillhug-
get horisontellt klippgolv, som sträcker sig
c 2,50 m uppåt i schaktet. Detta gör-
synes vara av intresse ha här en del
av gata uppgång o.d. skurits tvärs över.
Av de kringliggande terräng förhållandena att
döma kommer den från nordväst och går
i riktning mot entréen. Nivån tycks även
höja sig något åt detta håll, vilket ju
möjliggör sambandet med denna som bygger
högre! Av särskilt intresse äro de ovan an-

fylda jordlagen omedelbart nedanför denna golv-terrass. I nivå med golvplanet sträcker sig nämligen härört en c 0,05 m tjock rand bestående av tjocka små hårt sammanpressade stenar och gipsbitar utan något bindemedel. Utan allt tvivel är detta klippgolvets fortsättning nedåt. Det hela förlorar sig mot terrassmuren nedanför vilket golvet är förstört. Förhållandet markeras ytterligare av den stora olikheten i jorden över och under gipsranden. Jorden över består av rätt rödsvart åkermylla, som vad vissa skiktningar ange kommit rasande uppifrån över golvet. Under golvet däremot är jorden mycket mörkare och av samma karaktär som under cementgolvet intill palatset m.m.d.) Jorden innehåller även keramik, vilken uppsamlas för undersökning. ~~Denna~~ Ungefär mitt på detta klippgolv anträffas en liten terracotta statyett 146 och strax intill den ett fragment av 146
en gjutform (terracotta) 147 147.

13/5 Badpicnic vid Mersinaki.

14/5 Nyeåt stutar klippgolvet mot en kullerstensmur som på nedersidan är stuckbeklädd och som uppåt slutar mot en i markytan synlig klippkam. På andra sidan denna ha några väldiga klippblock varit rumade intill men rubbats ur sitt läge. Klippan anträffas här på c 1,30 m djup. Den tyckes vara horisontellt huggen till c 1,80 m från klippkammen, där en 1 m bred ränna vidtar. c 0,50 m över dennas botten anträffas en bra arkaisk terracottastatyett (övre hälften) med skägg. (148). Över rännan följa några stora trappstegshuggningar i den brant uppstigande klippan. Huggningarna torde dock näppeligen stå i samband med någon trappa. I själva verket torde det vara fråga om ett stenbrott möjligen i samband med antika terrassutjämningar. Omkr 2 m | 148.

ovanför det översta trappsteget följer en
schaktet nästan vinkelrät huggning (för-
djupning eller jämna och från denna
sluttar) den ojämna och råa klippan
upp till en enkel kvadermur knappt 0,50 m
bred. 0,80 m från denna mur
börjar ett horisontellt golv, som är lagt
av handstora stenar fästade med bruk.
Högre upp ligger ytterligare ett golv av
röd hårt tilltrampad jord vilande på
en underbyggnad av lösa småstenar
Under detta golv finnes ett c 0,50 m
tjockt jordlager innehållande keramik
som uppsamlats för dateringens skull.
Golvet sträcker sig fram till en synner-
ligen vällagd kvadermur i själva verket
densamma som i provschakt 1 tidigare be-
nämnts norra terrassmuren. Muren är o-
medlertid betydligt mera förstörd i [här] provschakt 6
än i 1 och av det cementgolv i 1 som
anträffats i förra fallet återfinnes inte ett
spår. I schaktets övre del anträffas emeller-

fid de väl bevarade resterna av cement-golv 2 med dess substruktionsmurar. Provschakt 6 utsträckes tills det skär nr 1. —

15/5. Då provschakt 6 avslutats flyttas arbetet upp på Vounis högsta topp. Här synas på en svagt sluttande åker några murar som tydligen bilda räta vinklar sinsemellan. Från en av dessa murar upptages ett schakt i nordlig riktning ned mot tälten. Ytlagret är starkt beminyt med stora grova tegelbitar och gipsfragment. I provschaktets utfyllning anträffas en tillplattad bronsskål tillsammans med några pressade bronsblock. (149) Schaktet sträcker sig från en fast murad kvadermur, som i annat sammanhang skall beskrivas. Den ojämna klippan skimpas på c. 0,50 m. djup. Någon uppseendeväckande skiktning i jorden iakt-

Grävning på toppen.

149

tages ej. Husrummens definitiva utgrävning förberedas.

16/5 onsdag. Då jordlagren icke på något ställe täcker murarna med mer än 0,50 m beslutas en fullständig utgrävning av det hus eller rum som murarna begränsa. Den rum som ligger åt norr benämnes a), den utefter branten b) och så vidare runt om. Huset har i av ögonmått att döma kvadratisk plan. Murarna äro lagda direkt på klippan och äro ~~[illegible]~~ av rätt svag karakter byggda av högst varierande kullerstenar med gipsbruk. Murarna begränsa ett delvis skadat gipsgolv, som senare närmare kommer att undersökas. Mur a) vilar egentligen ej direkt på klippan utan på en trappstegs-substruktion, som sedan kan följas c 20 meter längre bort i åkern. Mur b) ligger däremot direkt på klippan som här anträffas c 1 m under jordytan. Inuti rum c göras några högst märkliga fynd vilka dock inte ge upplysning om byggnadens

~~150 bronsfragm~~
~~151 " "~~
~~152 bronsfragm~~
~~153 [illegible]~~
~~154 [illegible]~~
~~155 [illegible]~~
~~156 [illegible]~~
~~157 [illegible]~~
~~158 [illegible]~~
~~159 2 [illegible]~~
~~160 [illegible]~~
~~161 [illegible]~~
~~162 [illegible]~~
~~163 [illegible]~~

art. På rummens insida omedel-
bart över gipsgolvet lågo trycka in-
till väggen två bronser liknande varandra
och framställande en figur, som angripes
av två lejon, som hoppat upp på ryggen
Fyndet gjordes något östligare än murens
mitt. 150 – 151 – Även helt nära 150 - 151
murens mitt och liggande omedelbart
på golvet anträffades en massiv brons-
ko (152) (längd 20? cm) ett förstklassiskt 152
tidigklassiskt arbete. Kon var väl be-
varad men ~~[illegible]~~ hade svansen
avbruten.

17/5. tisdag. Besök av Pernides och Papapetrou. Vid mur c
finnes en ingång med två dörrposter
och en tröskelsten mellan dessa
Dörrens bredd är m Egendomligt
nog ligger den inte mitt på muren
d.v.s symmetriskt. Fördubblas ~~[illegible]~~
emellertid postens bredd så att den norra
dörrposten tänkes utgöra mittstenen ! t. ex

en dubbelport och den norra dörposten; så
fall vara förstad torde dock symetri kunna
uppstå. Detta torde dock vara att pressa
materialet för hårt. Det är mer än o-
visst till vilket ändamål byggnaden tjänat
De svaga murarna och konstruktionerna
tala inte för en tempelbyggnad vilket
man dock på grund av det isolerade
läget högst uppe på toppen skulle kunna
ha väntat. Grävningen utsträckes åt öster.
Härvid följes den trappstegsmur, som tidigare
omtalats i samband med mur a) Vid upp-
rensningen av gipsgolvet uppsamlades prover
på stora taktegel som lågo från ytan ända
ned till golvet. Av särskilt intresse äro 3
bitar av grekiska akroterier i terracotta 153 153.
De anträffades i jordfyllningen över golvet.
I rummet på golvet anträffades även på
spridda ställen särskilt i närheten av porten
några haker av järn och några brons-
spikar ~~154~~ Dessa tyckas härröra ~~154~~
från en interiörinredning i trä. som

möjligen varit anbringad på väggarna. Troligen kan att döma av spår i gjesgolvet hela det kvadratiska gemmet varit avdelade i tre skepp genom träväggar från vilka sålunda brons- och järnspikarna äro. Huset har helt enkelt fallit ned vilket bevisas av de talrika taktegeln som anträffas i fyllningen över golvet. — Trappstegsrummen följes åt österut c. 20 m. Den utgrävdes såväl på ytter- som innersidan. Muren som är byggd i tre långsluttande delvis förstörda trappsteg slutar åt öster vid den kvadratstenstillbyggnad, som har samma riktning men ej samma flykt. Intill denna trappstegsmur och denna tillbyggnad anträffas ett lager av rödaktig koppningsjord närmast klippan som ligger på 0,75 m djup. Bland kort gräs även fynd: en liten spjutspets av brons 154. Uppe på

154

markytan på samma ställe anträffas
en stålhandtag med antknabbsformad
spets 155; en bronspil med markerad kant. 156 155
kant. 156 På trappstegsmurens inner- 156
sida även på klippan anträffas
obetydligt närmare gyps-grotteshuset en
liten kalkstensfand 157 och ännu 157
längre upp mot huset en större bly-
klump tillsammans med talrika brons-
spikar och järnfragment. Detta ligger
allt utspritt utefter hela muren ända
upp mot huset 158. I det tidigare 158
omnämnda röda jordlagret intill trapp-
stegsmurens slut anträffas ytterligare
fornmål. Intill det första stora kvader-
blocket i tillbyggnaden på nordsidan an-
träffas två bronspilar sammanhållna
av en blyskoning 159 De lågo 159
10 cm under stenens överkant. Under
samma sten däremot där lagret kunde
följas mellan stenen och klippan an-
träffades en liten sigillcylinder av sten 160 160

18/5 – 19/5 Under dessa dagar genomkorsas området öster och söder om trappstegrummen av ett rutsystem av schakt anlagda så att i händelse någonting av bevarat av arkitekturen sammanhängande med trappstegrummen detta borde påträffas. Härvid korsas och skäras ett svårtydbart system av murar och golv, som ger intryck av att härröra från illa förstörda hus. Det beslutas att hela området skall blottläggas varför beskrivningen uppskjutes tills större klarhet och sammanhang uppnåtts. — I samma lager som föremålen från föregående dag anträffas ytterligare en större bronsbit[bleck] en grov 161
bronsten 162 vidare en kopp- 162
eller lansspets av brons 163. 163.

20/5 Söndag Besök av Eskos.

21/5 Hela arbetsplanen ordnas och anläggas. I riktning mot tälten undersökes en plats, där klippan träder i dagen eller där åtminstone intet står att utforska. Hit föres större delen av de jordhögar som tidigare uppstått och nu hindrar en vidare grävning. Av de schakt som upptagits i och för undersökning tyckes särskilt ett bli givande. Det sträcker sig c 5 m från klippkanten mot Karavostasi. Här anträffas längst upp mot toppen ett hörnfragment av en fyrkantig marmorskål med cyprisk inskription (164.x) Nedanför detta skrapas klippan på c 0,75 m djup. Ytterligare längre ned (åt öster) står ett flertal murar med kvaderstenar tills slutligen närmast kanten den långa, breda stads: muren påträffas. Tydligen ha här två fristående murar eller husanläggningar skurits. | Numreringen sker 164.

x) C. 10 m längre åt O.N.O. utefter akropolmuren anträffades ett annat fragm. 164a

som följer Hus 1 = Det längst upp på toppen först utgrävda huset med gips-golvet Hus 2 = Det västligaste av de nu skurna husen Hus 3 = det östliga d:o. — I provschaktet strax väster om hus 2 anträffas några obetydliga bronsföremål däribland en pildspets 165 165.

22/5 Trappstegsmurens schakt utvidgas åt öster och söder. Öster om muren följer ett område där klippan faller nedåt något. Här iakttagas egendomliga jordförhållanden. En kalk/rundad c 1/2 m bred gång av en sotaktig myölig lerjord sträcker sig i sydostlig riktning in under några skenbart ordnade kvadersten. Åt andra hållet försvinner detta sotlager in under det murparti som tidigare kallats trappmurens tillbyggnad. Jorden som närmast omger detta lager 2/10 ~~[illegible]~~ år röd

på Vorum vanlig åkerjord uppblandad
med äggstora bollar av gips. Detta
lager begränsas åt söder skarpt av
ett annat mörkröttt lager[3], vars torrhet
och fasthet nästan jämnsättes att det
varit bränt. Över dessa lager ligger
ett fjärde mörkt ytlager. I jord nr 2
gjordes fynd av bronsspikar och små
fragment av beslag o.d 166 Dessa jord-
förhållanden äro nedsänkta mellan
tillbyggnadsmuren och ett annat mur-
parti bestående av idel kalkstenar
som till en början tycktes vara ett
ras men som vid noggrann undersök-
ning visar sig vara skarpt begränsade
med kant åt öster och söder. Stenarne
som åt norr äro skodda med gips
utgöra tydligen någon underbyggnad
för ett hus e.d. och ha givetvis ej
varit ämnade att ses. Åt väster slutar
stenplattformen mot en grov, illa
lagd kvaderstensmur, som sträcker sig

166

Altare

3/290
undersi

vinkelrätt från trappstegsmuren
intill, denna tvärmur anträffades
en spjutspets av brons. Det nu
beskrivna området synes utan sitt
omgivande sammanhang dunkelt men
bet återkommes. På andra sidan om
den grova muren fortsattes grävnings-
riktningen till söder. Hela om-
rådet mellan trappstegsmuren och
branten mot Kavaostani i söder
skall blottläggas. Jorden härifrån
kastas även med åt detta håll.

23/5. Schaktet utvidgas åt öster
Härvid skrapas den mycket ojämna
klippan i 6 m åt öster. Jorden över-
steg de högsta klippartierna endast
obetydligt, en profilpelare utsparas
på lämpligt ställe. Ytterligare åt öster
företagas denna och följande dag
omfattande jordschaktningar

24/5 torsdag

25/5 Kan en uppgränsning av området ske: Ett större delvis illa förstört cementgolv sträcker sig åt öster. Mellan detta golv och branten mot Caravostasi urskiljas två fri-stående hus i plan något liknande det som tidigare utgrävts på toppen med fynd 150 – 153! Detta tidigare hus benämnes hus 1 och de båda nya 2 och 3. Nr 2 längst åt väster. Ur fyndsynpunkt är området mellan Hus 1 och 2 av största intresse. Här ligger klippan nedsänkt c 0,50 m djupare än golvnivåerna. Den visar intet spår av jämnhuggning. Området här begränsas åt nordväst av en rad kvaderstenar liggande som kantskoning för det stora cementgolvet. Mellan de båda husen är jordförhållandena av stor vikt. Någon som helst horisontalskiktning av jorden kan ej konstateras med undantag för de allra djupaste partierna där en obetydlig

märkning kan spåras. Detta gäller e-
mellertid alla fördjupningar i ~~hela at~~
den ojämna klippan över hela ut-
grävningen hittills och får ej tolkas
som golv- eller stegelausnivåer. Mellan
husgrunderna har alltså åtminstone
i de bevarade lagren intet golv funnits
vilket anger att husen sinsemellan är
fristående. Den rödaktiga jorden
var synnerligen rik på smärre före-
mål av brons och järn av vilka
flera ha intresse då de tyckas vara
nedlagda som depositioner. Fynden
lokaliseras lämpligast i förhållande
till en murklack som vinkelrätt sträcker
sig åt öster från hus 1:s östmur
och m från cementgolvets (cement-
gårdens) kvaderskoning. I sydhörnet in-
till denna klack c 12 cm över den på detta
ställe planhuggna klippan anträffas en
stor kraftig spjutspets av järn med brons-
beslag 167 och omedelbart under 167

denna en annan av enklare typ 168. 168
Vid murklackens slut åt öster och c 25 cm
över klippan upptages ett järnsvärd
brutet i bitar, dock med urskiljbar ut-
sträckning i norr och söder. (169) In- 169
till bitarna anträffades de plata delarna
av benskidan. I murklackens förlängning
men intill hus 3 anträffades i de övre
jordlagren en spjutspets av brons, längd
21,5 cm (170) och något närmare cement- 170
gården en annan med bitarna på skilda
ställen längd 16,2 cm (171) Även i 171
själva markytan upptogs intill denna
en lansspets av brons längd 10,7 cm 172 172
och en bronsplåt diam 14,5 cm. 173 173
I närheten av järnsvärdet 169 men något
djupare upptogs liggande i en klump
tillsammans icke mindre än 13 st pil
spetsar av brons 174. Dessa måste gi- 174
vetvis uppfattas som en deposition. Spår
av pilskaften kunde ej upptäckas. Intill
dessa pilspetsar troligen kommit till platsen

i samband med dem anträffades inom
en något större yta ett flertal bronsnitar
och små bronsbucklor tydligen nithuvuden
175. Troligen har alltsammans varit fäst 175
på en sköld e.d. Av andra fynd från
detta område må nämnas en böjd
bronsten längd 38 cm 176 och en 176
mängd smärre järnbitar av obestäm-
bar art, liggande utspridda över åt-
minstone hela den nordliga halvan
av området. De sammanföras alla till
nummer 177. — Hus 2 utgrävdes 177
Resterna av detta anknöto sig till de svårt
raserade murarna åt väster och öster.
Av sydmuren kan ingenting spåras. Flera
omständigheter tyda på att den legat utan-
för den nuvarande branten och att den
nu är nedfallen djupt ned på Vorri-
sluttningen. Från cimentgården i norr
leder en hela husets bredd upptagande kvader-
stenstrappa om 3 steg upp till ett plant
golv väl bevarat stenen ursparat under

plöjning. Själva golvläggningen är egen-
domlig, men har tidigare anträffats i
provschakten (ev 6). på Vommi. På ett ut-
jämnat hårt tillspampat plan av mörk
svartbruna lera är lagt ett helgjutet
golv av ljusröd bränd lera. Golvet är
således gjort av keramik. Jorden över
detta golv var endast c 20 cm tjock
varav ~~hälften~~ den undre hälften bestod
av lös jord med ingredienser mycket lik-
nande dem som ingå i själva det hårda
golvet. Gränsen mellan golv och jord
var trotts den lika färgen mycket lätt
att urskilja. I den ljusröda jorden på
golvet i hus 2 anträffades några obe-
tydliga småsaker: en blybit, en pilspets
beslag och bitar av brons vilka alla
sammanföras till nummer 178. I när- 178
heten av trappan anträffades även en
glåndtussa av keramik 179. – På två ställen 179.
genombrytes keramikgolvet i och för undersök-
ning av stävornas fundus. I vårthbonet in-

till trappan anträffades 3 st grova (arkaiska?), skärvor, som dock endast med svårighet torde kunna bestämmas. På det andra stället in- till klippbranden anträffades inga skärvor. Trappan till hus 1 har tydligen varit överdragen med cement. Denna är också bevarad på det nedersta steget. Vid östra delen av trappan anträffas ett ornerat fat (jaspis) diam 180 180
~~och ett nedersta trappsteget på samma ställe~~ Grovt hörande till hus 1 men liggande i området mellan hus 1 och 2 intill murklacken i de övre lagren anträffades 11 st stora bronsspikar 181. — På cement golvet nedanför nedersta trappsteget upp- togs några knappar och beslag av brons 182 181
182

26/5 tisdag Beskrivningen av hus 3 som nu skulle följa uppskjutes då vissa jord- schaktningar hindra dess definitiva upp- rensning. Under dessa dagar har upp- rensning mellan trappstegsmuren och klipp-

branten pågått. Även är området mellan Cementgården och trappstegsrummen slutförd. Cementgården slutar åt väster vid en rad kantställda stenar, som bilda rätvinkel med ett annat murparti. På båda sidor om den kantställda stenraden finnes i norr en fyrkantig nedsänkning i klippan 33 X 39 cm som möjligen innehållit en statybas och i söder en profilerad huggen sten med ett fyrkantig nedsänkning av samma karaktär. Denna nedsänkning är 20 X 21 cm. Cementgolvet är intill dessa ting väsentligen förstört men av jordens beskaffenhet att döma måste man anta att det sträckt sig även över detta parti. 0,95 m väster om Stenraden och parallell med denna anträffas två vällagda trappsteg liknande dem i hus I. Dessa trappsteg tycktes inte leda upp till något ting men en närmare undersökning av jordlagren visar en tydlig skarv i lagerföljden precis i nivå med det översta trappsteget. Jorden över denna skarv c 30 cm

tjock är denna vanlig åkerjord under det att jorden under trappstegsnivån består av en hårt packad gipsmassa. Denna nivå är även det samma som den jämnhuggna klippan omedelbart norr om gipsjorden. Här konstateras även spår av ett keramikgolv. Det är således tydligt att den första cementgården genom en portal med tröskelanordning (?) (stenraden med tillhuggningen i klippan och i den profilerade linan) och vidare genom en trappa står i förbindelse med ett högre liggande golv, sträckande sig åt norr ungefär till trappstegsnivåns tillbyggnad och åt väster c 5 m ?
Åt öster tycks golvet, att döma av vissa obetydliga huggningar i klippan ha varit begränsat av vissa murpartier nu omöjliga att rekonstruera. I samband med dessa huggningar må nämnas en fyrkantig inhuggning c 46 cm i kvadrat

på en uppstående grovt tilljämnad klipp-
klack. I denna grop är en fyrkantigt
huggen sten nedsänkt, som synes obe-
tydligt över klippan bryts av. Före-
teelsens isolerade läge ger vid handen
att det är fråga om en statybas. —
C. 6 m S.V. om trappan i hus I finnes
en avlång jämnhuggning av klippan
skodd av rader av nu delvis bortförda
kvadersten, som även varit ned-
sänkta i klippan. Huruvida detta har
varit en fristående sak eller om det hört
tillsammans med den stora byggnad som
utgrävs obetydligt väster därom må
vara osagt. Säkert är emellertid att på
detta ställe omedelbart på klippan anträff-
des liggande helt nära varandra

Bitar av en bronsskål 183 — 183
6 st små pilspetsar av brons två bronsbeslag 184 — 184
1 järnkniv och andra järnbitar 185 — 185.

27/5 Kenyma Pingstdagen.

28/5 Uppgrävningen av området mellan trappstegsgrunden och Knarrostad-branten har nu givit resultat. Förut har omtalats en grovt lagd bred kvadermur, som bildar rät vinkel med trappstegsmuren åt söder. Denna mur är i själva verket en del av östmuren i en mycket stor byggnad av allt att döma ett tempel. Långsidan åt norr utgöres av trappstegsmuren. Givetvis är det som återstår endast underjordiska substruktioner men med försiktig utgrävning bör templets utsträckning kunna konstateras. Jordlagren som bortförts ha givetvis legat under templets golv; i varje fall ligga de nu på en nivå lägre än detta. Intill östmuren som senare skall beskrivas göras följande fynd: Innanför S.O. hörnet på klippan:

Oberstämbara järnbitar	186	186
4 stycken bronsbleckar. Fragm av bronsskål	187	187
3 st pilspetsar av brons	188	188
1 slandtrissa av keram.	189	189

Mitt på örtmuren finnes ett brett av-
brott på muren (se nedan). Mitt i detta
anträffades, även på eller obetydligt över
klippan, följande saker:

Järnfragm och bronsbit	190	190
Spiralvriden bronsten	191	191
Underligt bronsföremål	192	192
Spjutspets av brons med rombisk genomskn längd 18 cm	193	193
7 st bronsspikar 2 bronsbeslag; blybit	194	194
Obestämbara järnbitar	195	195
Glättad mortelstötsliknande sten, fragm av stenstål	196	196.

Innanför templets NO hörn är jorden ovanpå
klippan svagt bemängd med aska. I detta
lager anträffas följande saker:

Stor smältblybit	197	197
2 st spjutspetsar av brons bronsbitar	198	198
Pilspets av brons längd 13,8 cm	199	199

Denna dag göres även två lösfynd
på toppens åker en pilspets 200 | 200
ett terracottaakroterion 201 på åkern | 201

Nämnaste Nivis X-edra.

Templet 2 m innanför östmurens mitt klippan: pilspets, metkrok, järnbit

202

29/5 Templets östmur sträcker sig från trappstegsmurens slut c 3,10 m åt söder, där den avbrytes. Muren som är lagd i dubbla kvaderstens skikt mäter 1,80 m i bredd. Efter ytterligare c 4,50 m fortsätter muren fullkomligt i flykt med den förra biten åt söder c 2,60 m. Avbrottet på muren, som givetvis antyder en port l.l. ligger sålunda ej på murens mitt. Detta kan tyckas betänkligt men det må ihågkommas att muren endast äro av substruktivt art och portens exakta läge eller bredd behöver framgå av substruktionernas understa stenskikt. Vid det angivna stället böjer muren av i rät vinkel åt väster och sträcker sig bevarad minstone till två skikt upp till en högre klippklack mot vilken den ligger an. Öst- och sydmurarne äro likaså

kryptagrunnen i norr murad med gips
Kvaderstensblocken äro oregelbundna och
av en lös, vittrad sten. ~~Ex~~ På inner-
sidan av sydmuren c 2,50 m från S O.-
hörnet ligga några resade stenar, som sken-
bart bilda en mur. Väster om denna sjunka
klippan hastigt undan, så att jorden
här blir ända till 1,50 m djup. ~~[illegible]~~
Här utsparas en jordprofil, som ger följande
resultat:

0,20 m ytlager
1,00 m brun lerjord med små gipsklumpar
1,50 m ljus (vit) kalkaktig mjukvittrad lera
klippan

På nivån 0,70 i denna profil anträffades det
första mera betydelsefulla statyfragmentet från
kryptan: ~~ne~~ nederdelen av en stående kalkstens-
statyett hållande en sköld 203. Fragmentet 203
var sedan gammalt brutet i två delar, till-
sammans mätande 0,25 m. I samma lager
som statyetten anträffades även på obetydligt

lägre nivå några smärre föremål: en
pilspets av brons, en silver?-tenn kamrad
till sammanhängande romber, en bronskrok
fragment av bronsbleck (204). På upp- 204.
sidan av sydmuren men c 1,50 m
längre åt öster finnes en naturlig
fördjupning i klippan. Här anträffades
på djupet 0,50 m från klippan till botten
(ett mörkare rött lager) 4 st pilspetsar
av brons, 3 st bronsspikar, bitar av
en bronsskål. (205). Föremålen lågo 205
ej alla tillsammans. Närmare branten
anträffades tre obetydliga terracotta: en
liten sliten kvinnostatyett i det röda
bottenlagret, två kärl-fragment i det mörka
ytlagret (206) —— Upprensningen fort- 206
sätter utefter nordmuren av templet (trapp-
muren) Vid ungefär mitten av murens
insida anträffas omedelbart på den ojämna
klippan överdelen av en liten kalk-
stensstatyett och ett litet slitet huvud
båda obetydliga fragment 207. I när- 207

heten av dessa och även i bottenlagret
upptagos några bronser: en buckla etc
gick en pilspets samt fragment av
bronsbleck 208. I samma lager 208
som dessa föremål anträffas även
6 fragment av slitna terracotta akroterier
209. 209

30/5. onsdag. Öster om hus 1 har uppresningen av trappstegsmuren tidigare av försiktighetsskäl avbrytits. Nu är däremot tidpunkten lämplig för dess fortsättande. Grävningen hade stoppats vid några i jorden lösa kvaderstenar in från östmuren i hus 1.
I schaktväggen iakttages en betydelsefull skiktning i jorden: Under det svarta ytlagret följer ett gulbrunt lager och under detta ett mäkt bottenlager. Från trappstegsmuren går ett snett lutande gipslager in mellan de båda senare. Det sträcker sig dock endast c 1 m.
Ett snitt av jorden på lämpligt ställe

får alltså följande utseende med angivande av de olika skiktens fynd art:

1	- 0,25	mörkt ytlager	
2	- 0,80	ljust rödbrunt lager	statyfragment och terracottabitar
3	- 1,10	mörkt rödbrunt lager	bronser
		Klippan	

Det är sålunda att observera att bronserna genomgående inte bara på detta ställe utan över hela templet anträffats i bottenlagret vanligtvis direkt på klippan. På endast ett par ställen har jordens djup överstigit 1 m och på båda dessa ställen göras fynd av statyfragment. (jmfr 203) men dessa ligga ej i det djupaste lagret utan i ett mellanskikt, som här tillkommer. Av de statyfragment som här anträffas är det första av stor

betydelse: ett utmärkt huggot, välbevarat Athena-huvud med hjälm (210). Det anträffades 0,95 m söder om den största kvadersten (måttet taget vinkelrätt mot trappstegsmuren) på ett djup av 0,40 m från klippan. Ej långt härifrån och i samma lager som huvudet anträffades ytterligare några statyfragment: | 210

Halspartiet av en kalkstensstatyett 211 | 211
Bröstpartiet — — — 212 | 212
mycket illa skadat troligen av detta.
Fragmentet löstes vid upptagandet i skivor
C 2 m öster om huvudet (210) anträffades ett illa skadat fragment av kroppsaxelparti med två flätor synliga 213 | 213
I bottenlagret upptagas följande bronser:
1 spik en skålhank (brons) järnbitar 214 | 214
Öster om de omtalade kvaderstenarna men fortfarande i statylagret anträffades ett till oigenkännlighet förstört kalkstenshuvud 215. 2 m från | 215
trappstegsmuren och m från

östrummen i hus 1 anträffades på ~~25~~ m
ett djup av 25 cm från klippan an-
träffades ett huvud av Athena som
till storlek och utseende fullkomligt lik-
nar 210 men tekniken är sämre
och huvudet är mera slitet 216. 216.
Grävningen fortsattes på detta håll åt
söder.

31/5 torsdag Intill stadsmuren c 10 m
öster om hus 3 anträffas i
den lösa jorden ett litet silver mynt 217 217
I det föregående har intet eller helt
obetydligt nämnts om den keramik
som uppsamlats på det utgrävda
området. Det är iögonenfallande vilken
liten roll den spelar i jordfyllnaden
undantagandes på ett enda ställe, näm-
ligen intill östrummen i hus 2 på ytter-
sidan. Här anträffades en mängd mycket
grov keramik med stora kraftiga
öron. Godset är fullkomligt detsamma

som anträffades i de övre lagren invid
palatsmur. a) - b) Trots att någon
dekoration icke förekommer torde det
inte råda något tvivel om att det
är arkaisk (- klassisk) keramik på
båda ställena. På spridda ställen över
hela området ha anträffats såväl innan-
för som utanför tempelmurarna spar-
samma skärvor av svartfigurig keramik
d.v.s.: målning med svart på rött.
Dessa skärvor äro av god kvalitet
~~xxxx~~ (attikaimport?) Av vikt är att
bland alla dessa skärvor ingen enda rödfigurig
anträffats. Detta gäller hela det utgrävda topp-
partiet. Innom tempelmurarna gruppera sig
~~huvudsak~~ de svartfiguriga skärvorna huvud-
sakligen till två platser: utefter trapp-
stegsmuren i nord och utefter den södra
muren i närheten av SO.-hörnet. Dessa
skärvor uppsamlas tillsammans. - (I jorden
c 2 m söder om huvudet 210 anträffas
ett litet silvermynt 218) — Vid den 218

noggranna upprensningen (och röjningen) av klyp-
pan innanför nordöstra tempelhörnet
anträffades givetvis omedelbart på
klyppan 1 en pilspets av brons
1 pilspets av järn och några järn-
bitar ~~220~~ 219 — Öster om 219
hus 3 har nu ett område rensats ut till
branten c 10 m från husets ostmur. Från-
sett den breda stadsmuren (eller temenosmuren)
som löper c 1,50 m från klyppbranten och
parallellt med den har ingen arkitektur
påträffats. Den synnerligen ojämna klyp-
pan går mångenstädes i dagen och jorden
på de djupare partierna är i stort sett en-
hetlig och verkar steril om fynd föga
hoppgivande. Dock anträffas några
obetydliga småsaker huvudsakligen grup-
perade utefter muren: 3 st pilspetsar av
olika typer, en liten silverten, en bronsnit
(220). Vidare bitar av bronsbleck möjligen 220
resterna av en bronsskål (221) samt en 221
~~liten [illegible]~~ (222). Även ett 222
bit av en bronskupa

fragment av en terracottastaty (polen) anträffades 223. På detta område upp- 223
samlades även några svartfiguriga skärvor
som läggas tillsammans med 221. — Nu
är tiden inne att beskriva hus 3, som just
uppresentats. Av detta är västmuren bäst
bevarad. Den sträcker sig från cement-
gården ända till c 1 m från klipp-
branten, där den tydligen icke slutat
utan förstörts och kastats ned. Av syd-
muren återfinnes ingenting. Västmurens
bredd är 0,80 m och är bevarad till mer
än 0,50 m höjd på ytsidan. C m
från cementgården finnes en murklack i
östlig riktning, även denna tycks ha
blivit avbruten och förstörd. Av Östmuren
spåras endast obetydliga rester. Nord-
muren är dock bättre bevarad med en
konstaterbar port i det västra hörnet.
Golvets konstruktion är precis densamma
som i cementgården. Även nivån är den-
samma. Cementgården kan utanför spåras

till en timme ~~ngo~~ ungefär i flykt med husets östmur. Möjligen har den sträckt sig ännu längre. – Den tidigare upprepade gånger omnämnda stads- eller tempelmuren är byggd av huvud-stora kullerstenar och mäter omkr 1 m i bredd. Kantstenarna äro något kraftigare. Muren har har blottats på endast ~~ett~~ en kort sträcka men den spåras i markytan långt ned på sluttningen mot havet åt öster. Åt andra hållet upp mot toppen tycks den fullständigt ha förstörts. Möjligen har den legat på den del av klippan, som antagits ha rasat ned. På den del, som nu blottats är muren bevarad endast till ett à två stenskift. – Grävningen i templets västra del fortsätter. Ungefär mitt emellan nord- och sydmuren och c 5 m från hus 1 anträffas i den lösa jorden som uppkastats ett litet kalkstenshuvud ~~av~~ med Athenahjälm (224). Huvudet 224

ha trots vidtagna försiktighetsmått vid grävningen undgått arbetarnas uppmärksamhet och illa skadats av hacka och spade. Trots övrigt sökande anträffas ej felande bitar i hjässan och halspartiet. Huvudet är av samma typ som 210 och 216 men något mindre. Detta är det tredje Athenahuvud, som anträffats inom tempelområdet. Godtar man den athenska kolonien Aipeias lokalisering till Vouni kan sålunda med all säkerhet ~~att detta~~ templet varit helgat åt Athena torde man inte kunna förklara de tre huvudena som någon tillfällighet på denna lokal. Det synes som om starka skäl förelågo för antagandet att tempelbyggnaden, som är under utgrävning, varit Athenas. Betydelsen av denna sak torde inte nog kunna överskattas. Athenatempel omgivet av skattehus högst upp på toppen av Vouni! — I samma jord som detta sista kalkstenshuvud 224 ha under dagens lopp an-

träffats några bitar terracotta, som vid närmare undersökning visa sig ha tillhört ett terracottahuvud. Bitarna som i jorden haft vitt skillda platser fogas tillsammans och få nummer 225 225.

1/juni En provundersökning har företagits i palatset, där rummen av mur b) grävts till botten. Härvid anträffades ett välbevarat cementgolv på ett djup av c 2 m från det bevarade murkrönet, som i det närmaste sammanfaller med jordytan. Jorden, som i de övre lagren är bemängd med gips, resterna av murrasningar i senaste tid, blir c 0,50 m under ytan mörkare och mera homogen. Detta lager sträcker sig ända ned till botten utan att någon förändring kan spåras. I fyllningen lågo mycket små flisor av brons (ej tillvaratagna). På botten, på golvet göres ett keramikfynd som måhända kan vara av betydelse (i närheten

av mur a) nämligen bitar av en svart-fernissad mycket ~~till~~ tunn kopp av synnerligen hög kvalitet 226.x) Mur b) är ytå invändigt gipsbeklädd. —. Huvudintresset är dock fortfarande riktat på tempelgrävningen, som nu kommit till en kritisk punkt. Nordmuren, östmuren och en del av sydmuren äro utgrävda. Delar av sydmuren spåras i jordytan men hittills har intet av västmuren påträffats i den grävning som i sydlig riktning utgått från nordmuren. Man bör ju vänta att västmuren skall påträffas östligare än hus 1. Detta tycks dock knappast bli fallet. I och för undersökning av detta uppgrävs området söder om hus 1. Härvid påträffas en bred kvadermur av precis samma konstruktion som övriga tempelmurar. Därtill ligger den fullkomligt i sykt med den tidigare blottade delen av sydmuren. Det torde sålunda inte vara något tvivel om att vi här ~~ha~~ 226.

226 a) = några bronsfragment i den övre jordfyllningen

påträffat templets sydmur. Muren följes
östlig riktning under det att samtidigt
området intill hus I undersökes. Det visar
sig därvid att sydmuren sedan den c 2 m
löpt parallell med muren i hus I böjer
av i rät vinkel och sträcker sig till en punkt c 1 m
från huset där den avbrytes utan någon
jämn kant. En observation av största vikt
är att nordmuren (trappstegsmuren), som
sträcker sig under hus I med västra kant avbrytes
på en punkt som fullkomligt samman-
faller med västmurens utdragning åt
norr. Redan innan hela området är
utgrävt torde man sålunda kunna
utgå ifrån att den nyss beskrivna
murstumpen i nord-sydlig riktning (väst-
muren) verkligen är en rest av och
utgör templets begränsning åt väster.
Det hörn som omtalats blir då temp-
lets sydvästhörn. Om dessa slutsatser
äro riktiga uppstår frågan om sam-
manhanget mellan hus I och tempel-

murarna. Det har tidigare nämnts att nordmuren i hus 1 är lagd på trappstegsmuren i templet men att att intet samband mellan dessa råder. Förhållandet på nysidan visar dock att templets västmur intill hus 1 förstörts och då givetvis i samband med byggandet av detta. Det synes sålunda ofrånkomligt att hus 1 är ~~[illegible]~~ senare än templet troligen har det byggts då ~~detta~~ templet redan förstörts. Skillnaden mellan dessa byggnader markeras ytterligare av jordförhållandet, vilket redan i början av grävningen observerades och gav anledning till grävningens avbrytande i östlig riktning från hus 1. Över hus 1 var jorden mycket lös och bemängd med gips. Även anträffades här talrika taktegel och keramikfragment ~~som~~ främmande för den övriga tempelgrävningen. C 1 m utanför murarna i hus 1 förändrade jorden hastigt sin karaktär till den som upprepade gånger beskrivits i samband

med tempelgrävningen. Av stort intresse
för dateringen av templet blir sålunda
dateringen av det/i senare tid byggda hus 1.
Givetvis måste man anta fynden av
såväl de båda lejon-relieferna 150·151
som bronskon 152 som goda da-
teringspunkter för hus 1. De an-
träffades ju båda liggande på gol-
vet. Om dessa dateras till tidig klassisk
tid (omkr 460 ?) ~~måste templet~~
måste konsekvensen bli att tempelbyggnaden
före denna tid raserats! och sålunda upp-
förts ännu mycket tidigare. Det bör til-
läggas att hus 1 i flera avseenden skiljer
sig från övriga byggnader på det utgrävda
tempelområdet på toppen. Under det att
de ~~tidigare undersökta~~ f. ö. anträffade golven
varit av cement eller keramik är golvet
i hus 1 av en egendomlig med små ~~[illegible]~~
glänsande marmorflisor bemängd gips, vars
underlag ännu inte undersökts. Även
de med till största delen små stenar

uppmurade väggarna skiljs sig avgjort genom ett kraftigt gipsstruk från övriga murar t.ex i hus 2 och 3. Golvnivåen i hus 1 är ~~uppstyckad~~ ligger c 0,50 m över klippan. Möjligen skulle en del av den föregående väst muren kunna vara bevarad under gipsgolvet och i så fall fullt bevis för ~~[illegible]~~ templets rådvesttorn erhållas. Ett genombrytande av gipsgolvet synes nödvändigt även av annan grund: Skärvor och eventuella föremål under golvet skulle ytterligare säkerställa ~~[illegible]~~ (kullkasta) den här uppställda dateringen. Denna grävning uppsköts emellertid tills området söder och hus 1 rensats. — Det förefaller som om stenarna i den borttagna ~~[illegible]~~ templets västmur använts i murarna till hus 1. Bland de små kullerstenarna kan igenkännas nämligen ett flertal stenar fullkomligt lika dem som ingå i tempelmurarna. Även återfinnes omedelbart 80 cm hus 1 några stora stenar som uppresas in situ i hela sitt sammanhang

kang och fotograferas. De ligga utan något synbart sammanhang lösa i jorden. De ge dock knappast intryck av att ha ~~till~~ kommit till sina nuvarande platser genom naturligt, vad något som jordlagren ej heller antyda. Ehuru icke troligt är det dock ej alldeles uteslutet att en del av dessa stenar, som ej vila direkt på klippan, kunna vara substruktiva och således ligga in situ. Jorden skiljer sig nämligen tydligt i ett skikt i nivå med stenarnas underkant, där jorden väsentligen knappast ändrar sig men väl konsistens. En närmare undersökning av förhållandena fordrar avlägsnandet av 4-5 tydliga rasstenar (kvadrar). Det övre fastare lagret avlägsnas. Det undre lagret, som nu blottats i hela sin utsträckning synes hoppingivande ur fyndsynpunkt. Lagret som upptar en yta av omkr. 1 m² sträcker sig helt in i templets sydvästra innerhörn. Längst in

sker emellertid en väsentlig förändring vad lagerföljden beträffar. Emellan de båda tidigare omnämnda lagren av olika konsistens finnes här ett närmast syd muren mer än decimeter tjockt kol- och asklager, som kommer av från hörnet. När dessa ting äro konstaterade skrides till utgrävning av lagren (med kniven dragen). Under utgrävningens gång visar det sig emellertid ~~[illegible]~~ dels det det undre lagret ej innehåller några fynd som väntat var dels att jordförhållandena 0,50 m från sydmuren växla. Här äro lagren följande: under 1 ett relativt löst något ljusare lager följer det förut omtalade 2 kol- och asklagret, som i stort sett är horisontellt. Under detta följer 3 ett hårt, mörkbrunt lager av fullkomligt steril jord. I det mörka ~~asklag~~ upp till decimetertjocka asklagret äro insprängda större och mindre klumpar av vanlig jord och i dessa tyckas de föremål anträffas, som strax skola beskrivas, ~~träffas~~ Ett snitt av lagren 20 cm från SV.-hörnet (innersidan) ger följande re-

sultat (~~mellan~~ 0-punkten är tagen vid den högsta bevarade punkten av sydmuren här):

1 0– 0,45 lös ljusbrun jord
2 – 0,70 Kol- och asklager med inspringda jordklumpar (fyndrikt lager)
3 – 0,80 hård, steril mörkbrun jord

Obs: Snittet är taget omedelbart intill sydmuren där lager 2 är betydligt tjockare (och åtminstone knappast mindre) än i det övriga lagret. Asklagret sträcker sig c 1 m från västmuren och 0,50 m från sydmuren. De fynd som göras i kol- och asklagret äro ett flertal fragment större och mindre av bronsbleck (227) däribland egendomligt till små ~~samt~~ sammanhängande rombér utklippta bronsband. Vidare ett flertal liknande band av silver (228) 228 Det saknas ej heller föremål av guld. Förutom några liknande guldband anträffades även små guldbleck högt smyckade. Möjligen bära de bildframställningar, som

227

kunna framtagas vid prepareringen. Ett litet fyrkantigt guldbleck anträffades helt. ~~[illegible]~~ Det hade ett väl arbetad gående fyr i drivet arbete. Guldföremålen sammanföras till nummer 229. En profil av jord 229
förhållandena på denna plats fotograferas.
På fyndlager nummer 3 (bottenlagret) anträffades en
2/6 en målad ^grön^ arkaisk skärva. 230 230

Sydmurens västra del rensas på utsidan. Härvid gräves ända till klippan som anträffas ungefär 0,50 m från murkrönet. Utefter muren c 5 meter från SV.-hörnet anträffas några bronsföremål sålunda bitarna av en bronsskål (231) vidare 231
några 3 större bronsbleck med markerade kanter 232. De ha också troligen till- 232
hört en ^sköldbucklor^ ~~bronsskål~~. I den översta ytfyllningen anträffas även ett par skulpturfragment: en liggande figur med avslaget huvud (terra cotta) 233 och 233
en del av ett hjon i kalksten 234. 234

Några spridda bitar av järn och brons
sammanföres under nummer 235. 235
Alla dessa föremål utanför sydmuren
anträffades så grunt att de måste
ha omärkts tagits. av den cypriotiska
plogen. F. ö. höjer sig klippan hastig
åt söder så att den c 4 m från syd-
muren träder i dagen. Klippan blottas
emellertid ej över allt. C 2 m från
ytterhörnet är en fördjupning och
där anträffas på ett djup av 0,75 m
från jordytan ett mycket mörkt
2
lager innehållande kol och aska. Kon-
sistensen och färgen påminner om
det som föregående dag blottats från
området innanför muren. Det är inte
uteslutet att det är samma asklager
som skurits av muren. Detta är emel-
lertid ej troligt då den mörka jorden
tränger fram mellan murens stenar. Brand-
lagret måste ha tillkommit efter muren.
På den mörka nivån stoppas emellertid

grävningen tills lagret blottats i sin helhet och större reda kommit tingas i schaktet f. ö. Under tiden rensas sydmuren och om-rådet därinnanför sopas. Några större stenar som säkerhets skull utsparats ligga dock ännu kvar. —. Rensningen av om-rådet mellan sydmuren och [illegible]-kanten slutföres. Klippan träder här mycket nära markytan. Några smärre före-mål anträffas vilkas exakta plats är betydelselös! 3 terracotta: en liten hand ett litet huvud fragment av en liten lyftare och ett lejon 236. Dessa föremål få samma nummer men anträffades ej till-sammans. Av metall äro följande föremål: en pilspets och en klump av järn; en kärl-fot, en nål, två spikar, två pilspetsar, tre bitar av brons 237. Klippan visar intet spår av tillhuggning eller utjämning ej heller kan någon golvnivå eller horisontalnivå i jorden konstateras. Ett par svart[illegible] skärvor observeras. Dagens 236 237

och samtidigt veckans arbete närmar sig sitt slut men ännu skola dyrbara fynd göras. Det förut beskrivna avklagrets utgrävning har nämligen påbörjats. Det ligger som förut nämnts i en insänkning i klippan och upptar en rund yta av något mer än 1 m². Redan i den övre delen av detta lager anträffas först några hamrade romb-band av silver 238 men efter en stund anträffas en tjock guldnål i vikt "omkring en halv lira". 239. 238 239

3/6 Söndag. Fotograferingar på Vouni, Soutero.

4/6 I samma lager som guldnålen från lördagen 239 anträffas ett hängsmycke av guld bestående av ett ungefär konvikt format guldbleck, hållet av fyra snodda guldtrådar. Guldmycket har troligen fattat en (nu förlorad) sten ed. 240. I samma lager anträffas även ett bronsbleck och ett par bronsstenar 241. Avklagret är utgrävt; det vilar på ett fullkomligt 240 241

skilt lager av rödbrun bottenjord av samma sort som ofta anträffas närmast klippan och som nästan alltid är fyndtom. En lagerprofil på lämpligt ställe ger följande resultat med siffrorna mätta från sydmurens krön, som ligger endast obetydligt under jordytan:

1	0,50 m.	Brunt åkerjordslager innehållande bronsföremål.
2	0,30 –	(Kol-) asklager innehållande guld- silver och bronsföremål ~~Lager~~ Lagret mindre mörkt än på insidan av sydmuren. ~~[illegible]~~
3		Rödbrun bottenjord.
		Klippan

Det torde inte råda något tvivel om att asklagret på inner- och yttersidan av sydmuren är ett och det samma och sålunda tillhör en tid äldre än tempelbyggnaden. Härför tala likheten i fynd och jordens utseende.

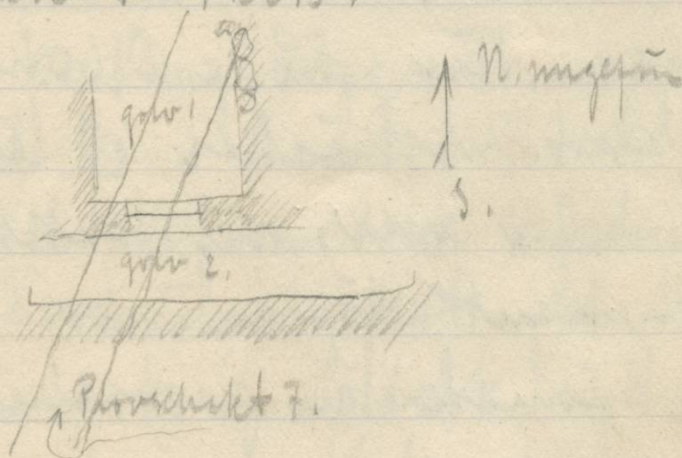
Vidare sträcker sig den mörka jorden in mellan stenarna i murarna på precis samma nivå. – Området mellan templets sydmur och Kacavostas-branten slutgrävs. (En del av jorden lägges upp till en stor "platå" högst upp på toppen intill det s.k. "Zeusaltaret".) På det angivna området skrapas den ojämna klippan. Jorden är i stort sett homogen. På betydelselösa platser anträffas några föremål av brons: två pilspetsar, två spikar, fragment av bronsbleck (242). 242
Ungefär mitt för sydmuren och c:a 1 m från denna frampreparerades en mycket förstörd rest av ett cementgolv på en nivå ungefär 1 dm högre än den bevarade sydmurens krön. Cementgolvet vilar ytterst på klippan. Möjligen anger det nivån på ett golv som löpt utefter sydmurens yttersida! Det förefaller emellertid som om ett sådant golv skulle ha legat något högre. – Längre ut

mot klippbranten anträffas på klippan rester av en gjerumning. Någon enka sten är dock ej bevarad och intet kan läsas ut av det som finnes. — Åkern närmast intill klippbetesgrunden genomkorsas av två icke parallella försöksschakt vilka båda ge fullständigt negativt resultat. Den obearbetade klippan blottas på mindre än 0,50 m djup utan att någonting anträffas. Arbetarna flyttas till Provschakt 7, som utgrävdes under resten av denna dag och

5/6. Nåväl, provschakt 7 sträcker från själva klippbranten c 5 m. N.V. om hus 1 i ungefär nordlig (något åt väster) riktning ned till terrasskanten ovanför tälten. Schaktet blir i stort sett likesom föregående dags öppningar en besvikelse, ty utefter hela det långa schaktet överstiger jorden knappast på något ställe 0,50 m i djup. Beskrivningen begynner längst upp i de sydliga delarna och fortsätter åt norr. Endast någon meter från klippbranten finnas i klippan

några utomordentliga byggningar bildande en
oregelbunden i klippan nedsänkt figur;
uppenbarligen är det ett litet stenbrott, vilket
även visas därav att man på botten
tydligt kan se gränserna mellan de varje
gång bortbrutna stenarna. På botten av
norra hälften av fördjupningen anträffades
0,05 m tjockt avlagring innehållande
tre fragmentariska, obetydliga terracotta-
statyetter 243. Även två meter nedan- 243
för detta stenbrott finnes ett par obetydliga
byggningar av samma karaktär. Klippan
anträffas här på endast 1 dm djup. —
Ungefär 6 m nedanför det första stenbrottet
är klippan jämnt kanthuggen i ~~nord~~ öst-
västlig riktning. Här har tydligen något
arkitektur funnits, varför hela området
uppgrävdes. Det visar sig då att man
från norr från ett i klippan uthugget golv
begränsat av klippkanter och delvis murar kom-
mit upp för två i klippan uthuggna c 2 m
breda trappsteg genom en port (?) upp

till en högre även i klippan uthuggen golv-
avsats, som emellertid är endast 1 m bred.
Avsatsen sträcker sig emellertid längre åt
väster och öster där den fortsätter sig mot
den ojämna klippan. På det nedersta
golvet finnas rester av en välkänd ke-
ramikbeläggning. Historien har alltså
följande plan i skiss:

Nedanför detta blottas den ojämna klippan
på endast obetydligt djup. Intet spår
av bearbetning iakttages! Den tunna jorden
är vanlig åkerjord. Av fynd kunna nämnas
på olika ställen men allesammans givetvis
på ytan en liten spjutspets av brons, två
spikar av brons, en av järn, ett fragmentariskt
terracottahuvud 244. Längst ned! 244.

schaktet ~~helt nära~~ ej långt från terrassmuren vid tälten anträffas så gott som i markytan ett lager av små klappna och obearbetade stenar liggande tätt tillsammans utan bindemedel Jorden blir här rödbrun. På grundvalav analogier från andra provschakt på Vonnú kan anordningen bestämmas som substruktionen till ett cementgolv. Klippan ligger här på c 0,60 m djup. Schaktet utsträckes ej längre åt norr, ej heller anses substruktionen tillräckligt intressant för en utvidgning av schaktet. Härmed är provschakt 4 avslutat.

5/6. (onsdag) Vid en punkt just där Gingvägen kommer upp så att man kan se tälten, finnes även ovan markytan rester av en betydande byggnad till synes till större delen uthuggen i klippan. Sålunda varseblir man åtminstone 4 parallella murar som sträcker sig åt nordväst ungefär i markytans lut-

ningsriktning. Närmast branten finnas resterna av en kraftig mur av väldiga kantställda stenblock. I nordväst begränsas området av en tvärmur, i vilken gjorts ingång som vindemedel och uppåt åt sydost ~~finnes~~ sluta parallellmurarna mot en lodrät huggning i klippan. Nedanför denna ligger ett kolossalt stenblock med en egendomlig kanthuggning; Formen är parallellepipedisk (skiss 12.) Blocket, som är mer än till hälften dolt i jorden har kanske legat som överstycket på ett dörr, el.? I åkern närmast i nordost synas kantställda kvaderstenar sticka upp här och var och om denna åker gå underliga historier. Härunder skall [illegible] ingången finnas till stora grottor, som sträcka sig ända bort under karavanstädet och så höga i tak att lastade kameler kunna gå ~~rakt~~ omkring där. Delvis skola grottorna vara murade på insidan och på golvet ligga högar av ben och på ett ställe finnas

något, som ser ut som en ugn . . . men
ved veta väl vi, som krupo in utan ljus och
utan redskap?? — En förbipasserande får-
tjuv anropas och med hans sommelaksen-
spett konstateras verkligen snart att en grottas
ingång finnes på det angivna stället.
På detta ställe borde det dock knappast
vara fråga om graven, snarare då urkomma
e.d. En närmare undersökning uppskjutes.
— På det nyligen beskrivna stället
sättes en försöks- och undersökningsgräv-
ning i gång. Det förefaller som om
rätt mycket jord skulle finnas, hållen
av de beskrivna murarna, ty själva
området ligger liksom på en terrass
i förhållande till dervängen nedanför,
där klippan träder i dagen. På det
att såväl tvär- som längsgående murar
skola kunna upptagas sätt schakt
diagonalt genom hela rummet från
~~sydväst till nordost~~ sydost till
nordväst. eller rättare i Nordsydlig riktning.

närmast sydhörnet, som bildas av stora kantställda
sandstenskvadrar anträffas i själva jordytan ett
ungefär halvmeterdjupt lager av lösa kuller-
stenar sträckande sig ca 3 m från hörnet.
De voro nog nedfallna från en högre
liggande mur. På ett djup av 3 m från
norrhörnskrönet anträffas ett horisontellt
klippgolv. Diagonalschaktet skär två av
de förut omtalade parallellmurarna, vilka båda
stå kvar till över en meters höjd och äro
lagda av större och mindre delvis kvader-
huggna stenar sammanhållna med gips-
bruk. Emellan murarna blottas ~~golv~~
klippgolvet på i stort sett samma nivå
som i sydhörnet. Norr om den norra paral-
lellmuren är golvet enbart en kort sträcka
huggen i golvet. Då klippan ytterligare åt
norr sänker sig har man förlängt golv-
nivån med ett keramikgolv. Jorden över
denna golvnivå har över hela schaktet i
stort sett varit av samma beskaffenhet av
ljus gråbrun ton med inspängda bitar av

ota råtegel. Under det c 15 cm tjocka tegel-
röda keramikgolvslagret följer ett c 20 cm
tjockt lager av mörk askhaltig löst
packad jord innehållande målade geometriska
skärvor. Och under detta följer ett hori-
sontellt lager av grus blandatt med lik-
nande mörk jord, varpå den ojämna
klippan följer. — Schaktet skär en grov
kvaderstensmur som är vinkelrätt mot ~~avslutar~~ parallell-
murarna och avsluta dessa åt nordost.
Omedelbart innanför (söder om) denna mur
finnes en hålighet i klippan fylld
av allehanda aska och kol blandad vilket
anträffas geometriska och svart fernissade
skärvor vidare ett flertal stora smält-
bronsklumpar. Mitt i håligheten ligger
en stor sten som försvårar en utgrävning.
Då arbetarna på annat håll måste över-
vakas måste utgrävningen av denna
hålighet tills vidare anstå, men det återkommer.
Hela detta schakt uppskattas till ca 30 m.
Inom detta murkomplex göras även en

del smärre försöksgropar utan att klarhet om byggnadens art kan erhållas. Det stora kvaderhuggna stenblocket visar sig ytterst vila på klippan och utgör i själva verket en i denna utgående del vid huggningen av husets övriga del.

7/6. Nu återgå grävningarna till palatset. Det gäller att utforska dess utsträckning. Till den ändan planeras ett nytt system av prov-schakt, huvudsakligen uppe på Haronpiatterassen. Det första av dem blir provschakt 8. Det sträcker sig från köksavdelningens närhet till ~~ett~~ en punkt i provschakt 1 där cementgolvets hörn kan väntas ligga. Numera tätten skär schaktet ett system av tydligen mycket små rum, vars murar tyckas vara parallella med de tidigare påträffade palatsmurarna. I schaktets begynnelse blottas den ojämna klippan, som kanske anger gränsen åt detta håll. Mellan murarna ligga mer eller mindre välbevarade golv av cement. Över allt detta ligger enkast ett

par decimeter tjock åkerjord. Då provschaktet
endast är c 1 m bre~~tt~~ kan ingen översikt
vinnas. Överallt konstateras emellertid en av-
siktlig rätvinklighet. I ett av rummen
ligger ett c 0,30 m tjockt brandlager
F.ö. anträffas på de djupaste ställena en
rödbrun byggnadsrasjord densamma som i prov-
schakt 1. — Ungefär vid mitten av provschakt 8
skäres ett något större cementgolv c 3,50 m
brett. Detta golv begränsas av en 0,80 m
bred mur nedanför vilken nivåerna bli
djupare. På ett djup av 1,10 blottas en jämn
lutande och översprutade klippan. Intill muren
på detta ställe ligger omedelbart på golvet
ett c decimetertjockt brandlager som sedan
kan följas i schaktets längdriktning c m
på de ställen där murarna icke gripa in
Brandlaget höjer sig så att dess sista och
högsta punkt ligger m under mark-
ytan. Jorden över brandlaget har den förut
beskrivna karaktären under det att brand-
laget vilar på röd steril bottenjord. Om

arkitekturen intill muren må sägas följande
Endast en meter från muren och paral-
lellt med den löper en annan mur, som
mitt i schaktet bildar ett ytterhörn. Mellan
dessa båda murar bildas sålunda en 1 m
bred gång i vilket brandlagret ligger. Gången
sträcker sig sedan till samma bredd ned
i riktning mot de första palatsmurarna.
Över den stenmur som begränsar gången
eller korridoren åt söder finnas de väl
bevarade ehuru svårupptäckta resterna
av en råtegelstillbyggnad. Teglens fogar
äro mörka medan det att själva teglen
äro ljusare av samma sort som på
flera ställen tidigare påträffats i fyllnads-
lagen. Gångens andra begränsningsmur
(åt norr) har även den varit förhöjd
med en råtegelsmur dock uppenbarligen
av något mörkare slag. Denna mur
har haft gipsputsning på båda sidor
någonsin [illegible] säkert kan avgöras
vad den första muren beträffar.

Ytterligare åt norr påträffas ett litet rum av ett troligen mycket stort cementgolv. Till detta leder från det stora cement-golvet i provschakt 1 en symmetriskt väl lagd trappa med 5 bevarade steg. Möjligen ha 1 eller 2 steg längst upp förstörts. Jordfyllningen över hela detta parti består av i röd jord ursprungliga bitarna partier eller rättare vita rå-tegel liggande i mörkare jord. Hela lagret uppfattas som resterna av raserade råtegelsmurar. Något fynd göres ej i provschakt 8. Någon säker iakttagelse angående skärvor kunna ej heller göras då dessa nästan helt saknas.

8/6. Provschakt 9 är ungefär parallellt med provschakt 1 men det ligger c 20 m väster därom. Det begynner sålunda ej långt från provschakt 8 och sträcker sig i riktning mot Petersons tunnlar. Detta schakt visar bättre än något annat tidigare

den förslaget tänkta planen i palatsom-
läggningen. På en meters djup anträffas
ett cementgolv som sedan, endast på
ett ställe avbrutet av en väl gips-
murad murklack, ~~sträcker sig~~ Han följes
– – in i schaktets riktning. Här slutar
golvet mot en – – en bred mycket stadig
och vällagd tvärsmur. Nedanför denna
mur finnes ett annat även mycket väl-
bevarat cementgolv som sträcker sig in
i samma riktning, där cementkanten är
profilerad och trappstegsformad. Under
detta finnes ytterligare två trappsteg i sten
varpå ytterligare ett tredje välbevarat
golv följer, sträckande sig fram till maga-
sinens bakre mur som tidigare kallats
för nordmuren. Ett hål i schaktets riktning
nedanför nordmuren lägger hinder i vägen
för ett ytterligare utsträckande av schaktet
genom magasinen. Dessa undersökas
emellertid i annat sammanhang. Något
fynd göres ej heller i provschakt 9.

Provschakt 10 sträcker sig i riktningen
kronprinsstädet — Amatiés med begynnelse
c 6 m från provschakt 8. Här anträffas
på 1 m djup ett cementgolv intill ett
par murar, som anger ett hörn. På grund
av schaktets smalhet kunna murarna ej
fullt urskiljas. Längre ned i schaktet bilda
tvenne mycket väl (gips) murade murar
ett hörn, nedanför vilket ett välbevarat
cementgolv anträffas på 0,75 m djup
I själva hörnet ligger en kolonnettbas
upp och ned. Den har formen av en illa
tillhuggen kvadratisk stenplatta med sidan
22 cm (245) Kolonnbasen tycks ha 245
rasat uppifrån; i varje fall ligger den
ju ej in situ. Cementgolvet begränsas
nedåt av en fast vällagd mur 0,80 m tjock
som sträcker sig snett över schaktet parallell
med och vinkelrät mot hörnmurarna.
Jorden i detta rum tyckes ange att här i detta rum
möjligen (?) fynd kunna göras? Utanför
den östvändande muren finnas några

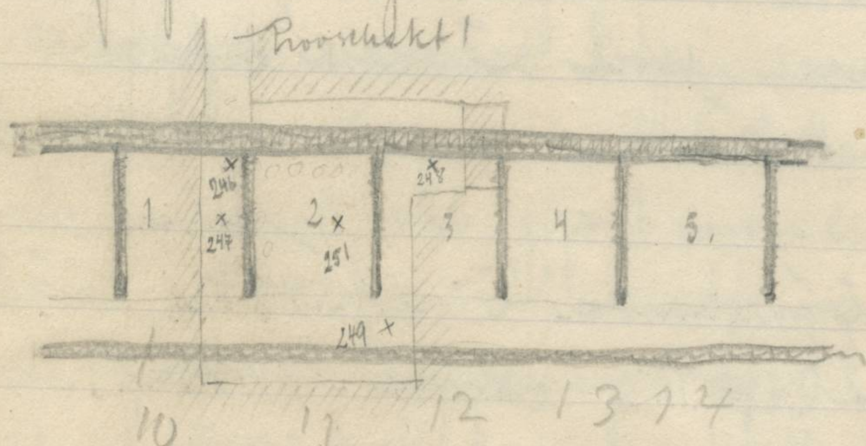
mycket förstörda verket av cementgolv- och ytterlinjerna längre ned blottas den slutande öppna klyftan. Mitt för spirtaltältet blir jorden emellertid djupare och här anträffas en ugnsliknande byggnad, som kanske efter närmare upprensning skall beskrivas.

9/6. Magasinsbyggningarna i nordväst göres till föremål för närmare undersökningar. 19/4 hade i provschakt I anträffats en stor pithos stående i hörnet av ett av de skurna magasinsrummen. Denna pithos upptages och förses med nummer

246. Därefter utdrages provschakt I ytterlinje i riktning mot Petra till dess att magasinsrummets yttermur skäres. 3 m från nordmuren och c 10 cm från golvet anträffas härvid ett bågformat kärl (lampa?) av sten 246.

247. Jordlagren ha hela vägen samma karaktär som tidigare (19/4) beskrivits dock iakttages en svag sluttning i riktning mot havet. 247.

På det gipsbeklädda golvet synas spår av eld
Något brandlager finnes dock ej synligt i jord-
lagren. Magasinsrummen synas att döma
av i jordytan synliga rester vara anlagda
efter följande system:

Därvid är att märka att rummen äro in-
huggna i klippan under det att väggarna e-
mellan bestå dels av den utskjutande klippan
dels av däröver lagda väldiga kumm-stenblock.
Mellanväggarna äro c 1,10 – 1,25 m tjocka.
Det beslutas att ett rum i magasinen helt
skall utgrävas. Därvid väljes det, som ligger
omedelbart väster om provschakt I. Även i
nästa magasin åt öster djupgräves skiljemuren
till golvet. Grävningen får därmed ett omfång
som framgår av skissen ovan. Därvid torde

man kunna få en uppfattning om rummens
karaktär vidare torde i närheten av väggarna
keramikfynd komma att göras. Magasinen
numreras så att det som skäres av prov-
schakt 1 får nummer 1 därefter 2, 3, 4, 5
i ordning åt väster. Möjligen, ja troligen
ligga ytterligare flera magasin öster om
nummer 1 men därtill kan ingen hänsyn
nu tagas. I rum nummer 1 anträffades
utom de angivna fynden nämnvärt botten
fragment av storörade pithoser och annan
grov keramik. Keramiken ligger genom-
gående koncentrerad intill väggarna och på
botten eller obetydligt över denna. Troligen
ha kärlen stått på botten intill mot väg-
garna, därefter vid jordras krossats –
I magasin 3 anträffas intill skiljevägge-
mot 2 bitar av åtminstone tre storörade
pithoser vilkas bitar dock inte kunna skiljas
från varandra. De upptagas såsom skärvor
Däremot ungefär mitt på och intill inner-
väggen [illegible] prepareras med högsta punkten

0,90 m från botten en liknande pitthos (paket) (248). Intill samma vägg ligger ytterligare 2 à 3 kärl vilka dock upptagits som skärvor. Bland dessa givet kärl antuffas enstaka svartfirnissade skärvor. I rum 3 ~~mellan~~ i passagen mellan 3 och 2 ligger nedre delen av en pithos. Den övre delen saknas eller finnes möjligen bland skärvorna (249). I rum 2 är keramiken på botten inte fullt så talrik som i 3. Dock framprepareras c 1,50 m från bakre väggen knappt mitt i rummet överdelen med ett öra till en stor pithos omedelbart på golvet (till skärvorna). C 1 m från golvet intill bakre väggen ligger i jordfyllningen 2 bitar av stolmålad stuck 250, otvivelaktigt denna stuck beklätt väggarna i magasin 2 eller ett annat däröver. Söder om nordmuren är omöjligt att avgöra. Dock synas fynden, som ursprungligen tillhört magasinsrummen, ligga på en betydligt lägre nivå. I rum 2 göres ett anmet

248.

(249)

250

fynd: ungefär mitt i rummet anträffas c 20 cm över golvet en liten sittande kalkstensstatyett med gemensamt nummer 251. Statyetten exponeras o-medelbart. En något liknande ehuru be-tydligt mindre och sämre bevarad statyett har tidigare anträffats som lösfynd på [illegible]terrassen. Den införes under nummer 252. Ett annat lösfynd från en åker nedanför magasinen är ett litet vackert arkaiskt terracottahuvud. 253. Magasinsutgrävningen pågår. 251 252 253

~~254 [illegible]~~
~~255 [illegible]~~

10/6 Stillhet på Vouni, Bad och Fotograferingar av [illegible].

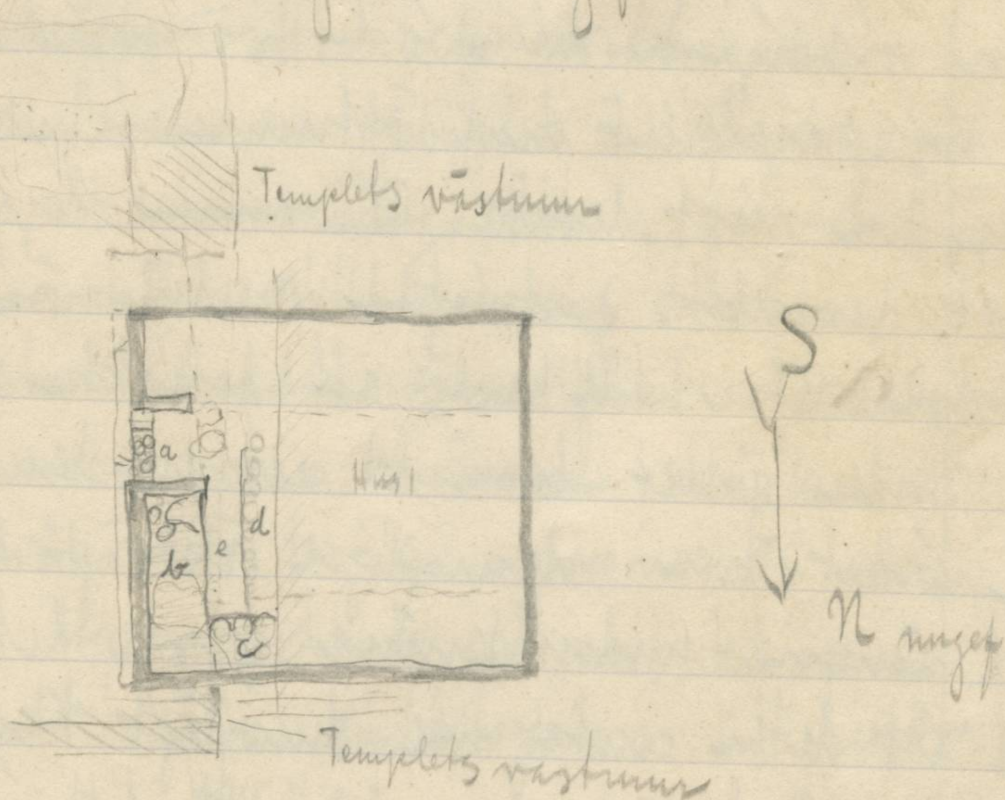
11/6 Uppe på toppen har en eftergrävning, som snart uppskjutas, företagits (jmfr 1/6). Det gäller genombrytandet av gipsgolvet i hus 1, där man dels hoppats finna rester av templets vårtorn dels daterande ~~[illegible]~~ keramik och föremål vilket alltsammans skulle uppklara frågorna om sambandet

mellan hus 1 och templet. Resultatet av grävningen är följande: I den östra tredjedelen av hus 1 bortbrytes golvet. Detta består av en tunn gipsskorpa lagd på ett lager av grusartad glimmersten, vilka båda, då gipskakorna uppslyftas delvis medfölja dessa delvis stanna på det undre lagret. Redan under glimmerlagret finnes emellertid en olikhet i lagren. Över större delen av husets golv tycks gipsen ha till sitt väsentliga underlag ett skikt huvudstora kullerstenar, lagda i i ljus jord. Under denna ljusa jord följer ett mörkt lager med geometriska skärvor (se nedan) till klippan. Ett snitt av jorden vid kullerstensskiktets avslutning åt öster ger följande resultat (måtten tagna från den ursprungliga markytan):

1	0 – 0,40 m	Byggnadsrasjord innehållande gips grekiska akroterier och taktegel.	
2	– 0,42 m	Hårt gipsgolv	Fyndtomt.
3	– 0,45 m	Grusartad glimmersten	
4	– 0,53 m	Huvudstora kullerstenar	
5	– 0,60	Lager av vit jord går uppåt förg.	

6 — 0,85 Brunröd, mörk jord (geometrisk keram)
7 0,98 Fjärt lager av rundade stenar
vattenvattnade, nämnast klippan
8 ——— Klippan.

Detta snitt kan tages som exempel på lager-följden ungefär mitt inne under golvet. I husets östra del råda emellertid helt andra förhållanden. I plan få de äldre murar som här framgrävas under golvet ungefär detta utseende:

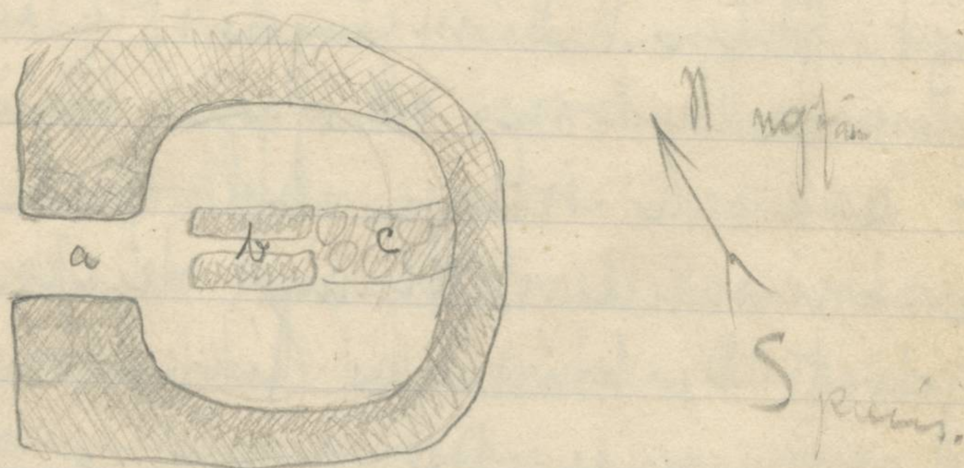
Vad först och främst tydligt kommer fram är porten som inåt markeras av dels på södra sidan en murstump dels åt norr av ett kvaderblock. Att porten varit bredare är sålunda uteslutet (se skissen a). Kvaderblocket hör givetvis tillsammans med den av dylika stenar lagda porten ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ men givetvis har stenen funnits där redan innan hus I byggdes, ty den ingår som del i mur b på skissen. Denna mur är givetvis den viktigaste delen i detta område. Den sträcker sig parallellt med östmuren i hus I och ligger helt mot denna. Då muren ligger i flykt med templets fastslagna nordvästhörn är den tanken nära till hands att betrakta den som en under golvet bevarad rest av templets västmur, vilket även ursprungligen sökts på denna plats. Vid närmare undersökning visar det sig emellertid att detta antagande omöjligt kan vara riktigt. Dels är muren byggd ~~fat~~ till sin läggning fullkomligt avskild från övriga tempel-murarna, dels träffar dess utdragna linje alls inte

templets sydvästhörn utan faller c. 1 m innanför Mur b) är lagd av dels mycket stora flata hällar dels därunder nämnda kullerstenar. På murfacaden finnas spår av gipsbeklädnad, vilken även sträcker sig in mot porten vid a) Det viktigaste skälet för att b) inte kan höra ihop med templet torde emellertid vara dess samband med en annan mur c) sträckande sig innanför husets nordmur. b och c bilda sålunda vinkel innanför husets öst- och nordmurar. Därtill äro de, även om förbandet är något otydligt, lagda i ett sammanhang. Att i själva verket höra nära tillsammans bevisas av att gipsbeklädnaden som förut omtalats i samband med mur b även sträcker sig förbi murhörnet b-c och in på mur c. Denna ligger tydligt an mot klippan under det att detta endast delvis är fallet med mur b. Mellan mur b och kullerstenarna under gipsgolvet d ligger sålunda en ränna ej ända ned till klippan fylld med

samma jord som i lager 6 i ovan beskrivna profil. I denna jord anträffades talrika målade och omålade geometriska skärvor många av ovanliga typer, vidare en halv vantgermund liten bryxis. C 15 cm från krönet av mur b anträffades delvis inne mellan dennas stenar en bronsbuckla 254 och från jorden i detta lager som helt sållats en liten grön brakuapp 255. 254 255.
Det synes således så som tungent här lytts som den genombrytningsgrävningen endast till hälften givit positivt resultat nämligen vad den tidiga keramiken beträffar. Några rester av templets västmur ha däremot ej med säkerhet kunnat konstateras. Västmuren tyckes ha växtts undan just templet till, där stenar nu anträffas, för att bereda plats vid byggandet av hus 1. Murarna b) och c) kunna vilket är det sannolika vara äldre än hus 1 ~~dels~~ eller samtidiga ~~är~~ med i vilket fall de tjänstgjort som substruktion för golvet. Så ha de givetvis även i förra

fallet varit använda.

12/6 I slutet av provsnittet 10 omtalades en ugn av vilken beskrivningen dock uppsköts tills utgrävningen kommit avslutas. Detta har nu skett. Ugnen har ungefär följande form:

Den består av en ~~rundad bygg~~ rektangulär byggnad med rundade såväl inner- som ytterhörn. På ena gaveln finnes en ingång, som leder in (till själva ugnsrummet. Mitt på golvet här äro två kantställda kvaderblock placerade intill varandra i ugnens längdriktning b). Kvaderstenarna förlängas inåt av en kullerstensmur c).

Själva ugnsmuren är bevarad till   m höjd. Den är lagd av till största delen fullkomligt obearbetade stenar utan synligt bevarat bruk. I den övre jordfyllningen inne i ugnen anträffas ett flertal stenar liggande större tydligen nedfallna från muren. Vid en nivå av c 0,5 m från botten förändrar sig hastigt jorden. I ingången och den därtill närmaste halvan av ugnen följer ett svart ask och sotlager som med märkbar horisontell skiktning sträcker sig till golvet. De horisontella skikten äro dock ej genomgående. De uppfattas som rester från olika eldningstillfällen. I den innersta hälften av ugnen finnes ett lager som i sned riktning stiger upp mot muren. Detta lager är synnerligen hårt, nästan svavelfärgat. Av detta lager liksom av de övriga tages jordprov. Emellan stenarna vid b) och c) iakttages ingen eller obetydligt med askjord.

13/6 onsdag Provschaktet II sträcker sig från ett stort olivträd på norrvästsluttningen nedanför ogrenen i riktning mot badstället vid havet. Redan vid schaktets övre kant är klippan, som går upp i ytan, lodrätt huggen till 1 m djup. Därefter öppnar sig klippan inåt till en grotta som dock ej är huggen utan naturlig (Sådana naturliga grottor under det övre hårda klippskiktet äro mycket vanliga på Vouni; Jordfyllningen inuti denna öppning består av sterilt jord med stora obearbetade stenar. Här och var ligga enstaka klassiska skärvor. C. 4 m från grottöppningen återfinnas de fortsatta resterna av ett cementgolv liggande omkr. 20 cm över klippan. Cementgolvet sträcker sig även under en modern åkerrenna och avslutas nedåt av en vällagd mur av kantställda hällar. 1 m nedanför denna mur öppnar sig en stor cistern till c. 4 m från öppningen fylld med sten. Cisternen som är huggen i klippan är på insidan klädd med ett tjockt

lager av cement lik den i de tidigare beskrivna
golven. Åtminstone vid öppningen iakttogs
mellan cementen och klippan även ett
lager av keramik (jmf. keramikgolven i hus 2
trappan). Obetydligt högre än cisternöppningen
är klippan jämnhuggen till ett golv, i vilket
en ränna finnes inhuggen, som leder ned
i cisternen genom ett hål i väggen omedel-
bart under mynningen. Längre ned i
schaktet är klippan ojämn och faller undan
nedåt. Omkr 5 m. från cisternen närmar sig
klippan mycket jordytan. Här finnes endast
det mörka ytlagret; omedelbart nedanför denna
punkt sänker sig klippan till c 0,50 m under
det att jorden fortfarande har samma mörka
färg ända till botten. Här anträffades endast
0,25 m under markytan liggande på rygg
en illa förstörd torso av en stor manlig
arkaisk staty i en hård stenart (256). På
klippbotten under statyn löper tvärs över
schaktet en vattenledning. I den mörka
jorden på detta ställe anträffades även

några mycket obetydliga skulpturfragment :
ett kalkstensben, en hand av kalksten och en av
terracotta, stjärtpartiet av en liten kalkstensstatyett
Alltsammans får nummer 257. Nedanför denna 257
plats sjunker klippan jämnt nedåt ut
mot branten. Ingen mer skärvor intet
fynd göres. Jorden är under det mörka yt-
lagret brunröd homogen. Schaktets djup är
närmast branten 1,50 m. Hela schaktets längd
uppskattas till 35 m.

14/6 Denna dag grävs ett c 25 m långt
provschakt något ovanför nummer 11 utan
att något som helst positivt resultat er-
hålles. På intill 1 m djup skymtas den ojämna
klippan över hela schaktet. Jorden innehåller
klassiska skärvor dels av import dels av cypriska
Några murrester o.d. påträffades ej. Hela
schaktets läggning visar att i denna åker
intet står att anträffa. Bland skärvorna
från detta schakt som ej får något nummer
tillvaratages en liten terracottahand 258 – 258

15–16/6 Det har beslutats att tvenne rum i palatset skola uppränsas. Härtill utväljas det rum, som gränsar intill provschakt 1 och som har två av murarna av råtegel. Detta kallas Rum 1 (Pal.). Rum 2 är det näst översta rummet som skurits av provschakt 3. Under dessa dagar ske uteslutande jordschaktning vid dessa två platser. Ett lösfynd göres c 10 m öster om rum 2 på ytan: i Nedre hälften av en stenstatyett (höjd –) 259. 259

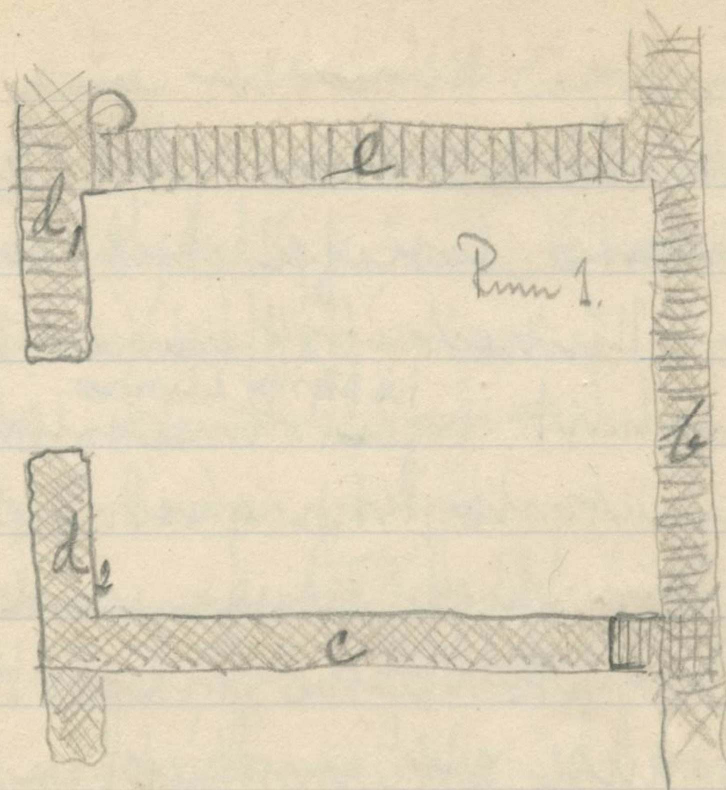
17/6 Söndag. Vila på Vouni Sökning efter nekropoler.

18–19/6 Rum 1 och 2 tömmas genom vanligt jordschaktningsarbete. Angående fynd och jordförhållanden se den sammanhängande beskrivningen [illegible] under den. Framgångsrik nekropolsökning.

20/6. Rum 1 är nu utgrävt. Det har icke fullt kvadratisk form och får i plan ungefär följande form:

Mot ingången

S.

Cementgolvet

Vid beskrivningen bibehållas namnen på murarna, som tidigare (21/4) givits (se skissen). Tidigare har grävningen företagits intill detta område. Sålunda har ytterändorna av murarna d), c) och b) blottats intill cement-golvet. Vidare har mur b) på inner-sidan djupgrävts till golvet i rummet. Porten i mur d) har konstaterats men ej rensats. Här började grävningen och fortsattes sedan i riktning mot b). Jorden i rummet ~~[illegible]~~ är så djup att den nätt och jämt går över murarna. Den är i [illegible] [illegible]. Dock [illegible]

Ett snett raslager nedifrån kommet av murar e) ned mot golvet vid c). Även från b) märkes ett liknande raslager ned mot rummets centrum. Närmast botten (c 0,30 m) finnes ett horisontellt lager i de högsta delarna innehållande bitar av ett cementgolv, som givetvis störtat nedifrån. Vanligtvis ligga bitarna med den släta sidan uppåt. Dessa jordförhållanden tyckas ange att rummet en tid stått tomt varunder bottenlagret såsom ningom lagt sig horisontellt över golvet. Därefter har ett golvras från en högre våning skett då cementbitarna lagt sig på detta lager. Senare ha murar över e) och b) störtat inåt och fyllt rummet med jordmassor. Då endast två mer än huvudstora stenar anträffades i de övre lagren och f. ö. inga alls måste man antaga att den övre våningens murar varit av råtegel, även om sådana endast i ett par fall kunnat konstateras i fyllningen. De obetydliga fynd, som gjordes i rummet här-

röra alla från rasskiktet och äro alla lokaliserade till rummets centrum. Fynden äro föröfrigt obetydligt med tillbaratagen grov arkaisk keramik följande:

En pilspets och tvä bryństenar	260	260
En omålad kanna (höjd)	261	261

denna senare anträffades i liggande ställning 0,45 m över golvet. – Graden föres till ytterväggarna av d) och b).

Murarna c) och d_2) äro lagda av råtegel ytterfacaden har genombrutits och här kan man tydligt urskilja de olika teglens läggning. Ett av dem har följande mått

längd
höjd
tjocklek.

I samtliga raslager från olika grävningsplatser på Vouni ha iakttagits dylika i jorden inkapslade råtegel, som fallit från murarna. De äro vanligen av två slag 1) av mörkröd färg

med ännu mörkare fogar 2) av ljus, gråvit
färg med brunröda fogar. Muren c) har
tidigare beskrivits på annat ställe. Vid den
nya grävningen visar det sig att den lik-
som på yttersidan är rappad med ett
lager av c 0,03 m tjock gips. Detta gäller
även d2, som fullkomligt har samma ka-
raktär, utom att stenbasen i d2 är betydligt
kraftigare och lagd av kvaderblock. Porten i
d) är egendomlig. Närmast själva dörrposten
av vilka endast gips är bevarat ligger en lös
packning av små mindre än knytnävsstora
stenar. Denna fasthållas av ett skal av
gips. Tydligen har gipsen varit klädd med
trä, ~~av~~ bräder av vilka dock absolut inget
annat återstår än avtrycken i gipsen.
Denna får härigenom ett profilerat ut-
seende. Även tröskeln visar dylika gips-
avtryck. Några fördjupningar i gipsen
kan ~~studeras~~ bäst på fotografierna. Dörr-
posten mot d, är svagt böjd valvformad
Det torde knappast vara någon till-

fällighet eller senare förskjutning. Tyvärr äro de övre partierna raserade likesom motsvarande del av d_2. – Murarna c) och b) äro lagda av stora kvadersstensblock sammanhållna med hårt gipsbruk. Måtten på murarna äro följande

	bevarad höjd	tjockl.	innerlängd
b)			
c)			
d_2			
d_1			

Porten i d) är   m bred. Golvet i rummet utgöres av en glatt välbevarad cementbeläggning, som, ehuru på vissa ställen obetydligt skadad, lämpar sig ypperligt för dans. Under golvet ha tidigare arkaiska + geometriska skärvor anträffats (under porten i d))

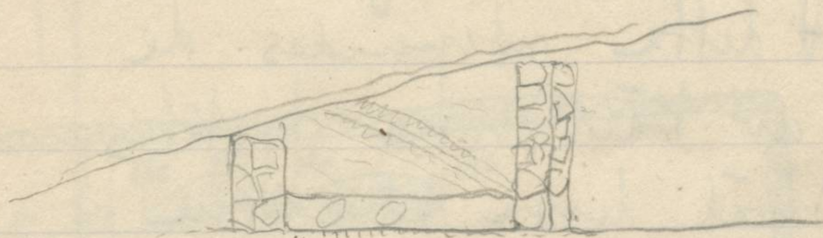
Vid en noggrann rensning av magasinen

i samband med upptagning av keramik
anträffas i magasin 3 i innerhörnet
mot VH c 30 cm från golvet ett
litet arkaiskt kalkstenshuvud 262. — 262.
På toppen utföras några tvärsläckningsarbeten. I samband härmed avlägsnas
rastenarna från templets västmur in
till hus 1. Från jorden under de innersta
av dessa är ett litet Athenahuvud med
hjälm och nackfragmentet av ett liknande
båda i kalksten 263. Upprensningen 263
pågår och jorden sållas. Ett hästhuvud
törfynd från någon av åkrarna nedanför magasinen lägges i samma ask
som 262 (264) 264

~~21/6 Från upprensningen på toppen tillvaratagas sparsamt obetydliga bronsföremål (265)~~ ~~265~~

21-22/6 Palatsrummet 2 är nu färdiggrävt. Detta är ~~ett~~ avlångt och

rätvinkligt av mitten - - m
Murarna äro bevarade till olika höjd
varierande mellan och m
De jordförhållanden, som vid utgrävningen voro rådande, torde tydligt framgå av följande skiss:

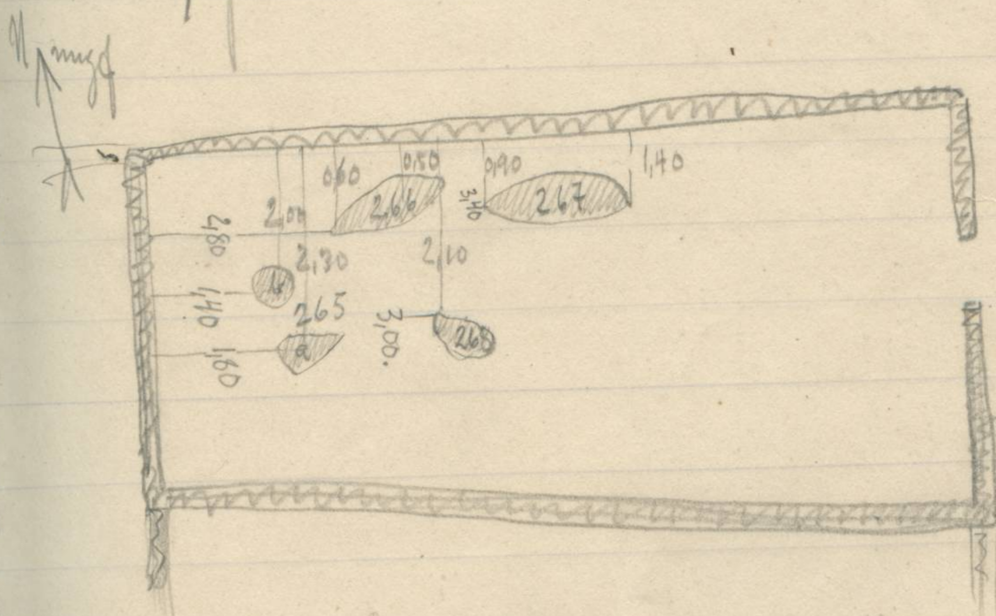

Under ytlagret följer ett c 1 m tjockt lager som tydligen utgör ras från byggnadens övre våningar. Rasskiktningen är emellertid ytterst svårkonstaterad och allts ej markant. Tydligast framträder den ungefär i mitten av rummet i form av tunna jordskiktningar i jorden. Raset har tydligen skett från den nedre ämnen mot det övre. I detta

eslager anträffades visserligen grov-
keramik men inte i så stora massor
som i lagret under. Detta har en tyd-
ligt horisontell skiktning och synes ha
bildats på golvet av rummet medan
detta ännu stod tomt. I rummet
har då förvarats stora pithosar, vars
skärvor uppfyllde bottenlagret. Vid
utgrävningen av detta utsparades de
kärl eller delar av kärl, som tycktes
ligga in situ. Såväl dessa kärl som
keramiken var avgjort koncentrerad
i rummets nordvästra delar men
tycktes inte i likhet med förhållandet
i magasinen vara uteslutande belägen
intill väggarna. I rummets ~~nord~~östra
delar ~~påträffas återfanns samma~~ däremot åter-
fanns samma jordförhållanden som i de nord västra
med keramiken. Åt öster öppnar sig i gavel-
väggen en - m bred port bevarad till
(. m höjd. På golvet i de västra delarna
av rummet upptogs följande kärl:

Pithos längd c 0,65 m nedre hälften 265 a
— " — — " — c 0,45 övre — " — 265 b
— " — — " — c 1,00 266
— " — — " — c 1,05 267
— " — — " — c 0,90 undre nivå 0,10 m över golvet 268.

Pithosarnas läge framgår av följande skiss, på vilken måtten äro utsatta:

Nr 265 b hade en upprätt ställning med de stora hankarna rakt upp. (a) däremot låg på golvet. 266 – 268 lågo samtliga. Nederdelen till 268 bör kunna återfinnas bland skärvorna.

Vouni

Fyndlistor

f. 61 stående kvinnostaty (utan huvud) 1,88
62 sittande kalkstensstatyett med barn 1,85.
63 litet ~~kvinno~~ [illegible]huvud av kalksten. 1,70
64 liten terracottastatyett 1,69
65 litet terracottahuvud hör till? 1,62
66 stående ~~kalksten~~ terracottastatyett 1,62
67 stående grammatiskt terracottkvinna höjd 27 1,40
68 terracottafot. 1,53
69 nederdelen av stor terracottastaty 1,32
70 — " — " — 1,27
71 " — " — med [illegible] 1,34
72 Målad stat. kalkstensstatyett 1,53
73 Mindre kalkstenshand hållande ett äpple 1,67
74 sittande terracottakvinna 1,63
75 Fötterna och basen till kalkstensstaty 1,32
76 — " — " — kalkstensstatyett 1,73
77 Väl arbetad kvinnostaty av kalksten 1,22
78 Dräktflik till föregående 1,22
79 ~~Arkaiskt kalkstenshuvud~~ liten [illegible] 1,10
80 Kvinnan hand av kalksten 1,36

[illegible]

20 [illegible]

γ1 81. Sittande mycket anfrätt. kalkstensstatyett. 1,52
β1 82 arkaiskt kalkstenshuvud 1,36
2 83 Bröststycket av väl arbetad kvinnostatyett 0,95
2 84 Fötterna och basen till kalkstensstatyett 0,94
β1 85 Mindre kalkstenshuvud 1,15
β1 86 Nederdelen av kalkstensstatyett 0,97
β3 87 Större marmorbas
γ1. 88 Överdelen av arkaisk terracottastatyett (adorant) 1,71
γ1 89 Bitar av ett upplöst kalkstenshuvud. 1,80
γ1 90 Nederdelen av kvinnostatyett 1,65
B4 91 Bronsmynt (3 jordar) avvägningssiffr. som 87 — —
β1 92 Litet kalkstenshuvud. 1,10
γ1 93 Del av kalkstensstatyett 1,30
γ1 94 Nederdel — " — " 1,50
γ1 95 Terracottafot 1,70
γ1 96 Skadad kvinnotorso 1,20
γ1 97 Nedre hälften av slät stående kvinnostatyett. 1,58
γ1 98 Terracottastatyett. 1,56
γ1 99 Litet huvud av kalksten (arkaiskt) 1,72
γ1 100 Ridande kvinna (terracotta) 1,69
γ1 101 Bronsbitar.
C3 102 Mycket förstörda bitar av kalkstensstatyett

103 Bronser från muren!. α_1 – α_4.
104 Bronser från γ_1
105 α_1 Fötterna och basen till liten kalkstensstatyett
106 " — " — — —
107 Granatäpple av keram. α_1
108 Statyfragment. 2 st. α_1
109 Statybas med del av fötterna in situ α_1
110 Statybas med fotpartiet in situ α_1
111 Fat diam
β 2–3
112 Omålad kanna – höjd
113 Omålad kanna höjd β 2–3

128 Lyrspelande terracotta-statyett
129 Stående terracottastatyett
130 – " – – " – bärt rörspel.

Ἀγγειρος

Ἀγγειρος

3

Ἀγγειρος

15

Ναχοῦν Ναχοῦνα

Ναχουν

167 Stor spjutspets av järn — i mellan skallhus
168 Spjutspets " — "
169 Järnsvärd m. benskida "
170 Spjutspets av brons längd 21,5 cm "
171 " " " " 16,2 " "
172 Lansspets " " " 10,7 " "
173 Bronsplåt diam 14,5 "
174 13 st. pilspetsar av br. "
175 Sköldbeslag och nitar av brons "
176 Böjd bronsten längd 38 cm "
177 Skilda järnbitar m. m. "
178 Blybit, en pilspets beslag & nitar av brons Hus I golv.
179 Sländtrissa av keram "
180 Omålat fat (pak) Intill trappan, Hus I.
181 11 st. stora bronsspikar Mellan skallhus 1 o 2.
182 Nitar och beslag av brons Nedanf. trappa Hus I
183 Bitar av en bronsskål 6 m SV trapp. Hus I
184 6 st små pilspetsar av brons & bronsbeslag — " — " —
185 Järnkniv och andra järnbitar — " —